

Sublicenčná zmluva

uzatvorená v zmysle ustanovenia § 72 ods. 1 zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon
(ďalej len ako „**Zmluva**“ v príslušnom gramatickom tvare)

medzi zmluvnými stranami:

Poskytovateľom: **Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava**
sídlo: Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava
IČO: 00 603 481
DIČ: 2020372596
IČ DPH: SK 2020372596
bankové spojenie: Československá obchodná banka, a.s.
číslo účtu (IBAN): SK23 7500 0000 0000 2582 7143
štatutárny zástupca: Ing. arch. Matúš Vallo, primátor
zastúpený: Ing. Mgr. Michal Radosa, zástupca riaditeľa magistrátu,
v zmysle Podpisového poriadku účinného ku dňu podpisu tejto Zmluvy
(ďalej len ako „**Poskytovateľ**“ v príslušnom gramatickom tvare)

a

Nadobúdateľom: **Mestské lesy v Bratislave**
Sídlo: Cesta mládeže 4, 831 01 Bratislava
IČO: 30808901
DIČ: 2020908109
IČ DPH: SK2020908109
Bankové spojenie: Československá obchodná banka, a.s.
číslo účtu (IBAN): SK97 7500 0000 0000 2593 0183
zastúpený: Ing. Marek Páva, poverený riadením príspevkovej organizácie
(ďalej len ako „**Nadobúdateľ**“ v príslušnom gramatickom tvare)

(Poskytovateľ a Nadobúdateľ spolu ďalej len ako „**Zmluvné strany**“ v príslušnom gramatickom tvare)

Preambula

1. Poskytovateľ ako nadobúdateľ uzavrel dňa 24.08.2020 s Hlavným mestom Praha ako poskytovateľom sublicenčnú zmluvu (ďalej len „**Sublicenčná zmluva**“), ktorou Hlavné mesto Praha poskytlo Poskytovateľovi sublicenciu na používanie diela, ktorým je výkresová dokumentácia k vybraným prvkom mestského mobiliára – vybavenia ulice (ďalej aj ako „**Dielo**“). Sublicencia bola Sublicenčnou zmluvou poskytnutá na výrobu vopred neurčeného počtu kusov mobiliára za účelom umiestnenia jeho prvkov na území Poskytovateľa a to ako nevýhradná a časovo neobmedzená. V Sublicenčnej zmluve udelilo Hlavné mesto Praha Poskytovateľovi oprávnenie bezodplatne poskytnúť podlicenciu tretím osobám, a to po splnení zmluvných podmienok. Predmetná Sublicenčná zmluva bola dňa 26.08.2020 zverejnená na webovom sídle Poskytovateľa a tvorí prílohu č. 1 tejto Zmluvy. Nadobúdateľ má záujem podporovať Poskytovateľa v jeho úsilí o zjednotenie vizuálu verejných priestranstiev aj prostredníctvom mestského mobiliáru a má záujem vyhotoviť mobiliár v rozsahu a spôsobom podľa sublicencie udelennej touto Zmluvou.

Článok I Predmet Zmluvy

1. Predmetom tejto Zmluvy je úprava práv a povinností Zmluvných strán pri poskytnutí sublicencie Poskytovateľom Nadobúdateľovi k používaniu Diela ako je špecifikované v článku II. ods. 1. tejto Zmluvy.
2. Tie práva a povinnosti vyplývajúce z tejto Zmluvy, ktoré nie sú touto Zmluvou výslovne upravené, sa spravujú príslušnou legislatívou platnou a účinnou na území Slovenskej republiky, najmä, nie však výlučne, zákonom č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon (ďalej len ako „**Autorský zákon**“) a zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len ako „**Občiansky zákonník**“).

Článok II

Poskytnutie sublicencie a rozsah sublicencie

1. Pre účely tejto Zmluvy sa pod pojmom „**Dielo**“ rozumie architektonické dielo v podobe výkresovej dokumentácie k mestskému mobiliáru, špecifikovanom v čl. II ods. 2.2. Sublicenčnej zmluvy.
2. Poskytovateľ touto Zmluvou a za podmienok v nej stanovených poskytuje, v zmysle čl. II ods. 2.11. Sublicenčnej zmluvy, Nadobúdateľovi časovo neobmedzenú a nevýhradnú sublicenciu k používaniu Diela za účelom a v rozsahu stanoveným touto Zmluvou.
3. Poskytovateľ sa zaväzuje do 5, slovom piatich, pracovných dní od účinnosti tejto Zmluvy odovzdať Nadobúdateľovi rozmnoženinu Diela v digitálnej forme na USB vo formáte .pdf a .dwg. O odovzdaní a prevzatí Diela bude Zmluvnými stranami spísaný preberací protokol, podpísaný zodpovednými zástupcami oboch Zmluvných strán.
Sublicencia podľa tejto Zmluvy sa poskytuje v územne obmedzenom rozsahu a to na území/pozemkoch v správe organizácie Mestské lesy v Bratislave, ktoré je/sú prístupné širokej verejnosti bez akýchkoľvek obmedzení (ďalej len ako „**Pozemok**“), a to za účelom umiestnenia prvkov mobiliáru na Pozemku.
4. Poskytovateľ poskytuje týmto Nadobúdateľovi sublicenciu v nasledovnom rozsahu:
 - a) výroba vopred neurčeného počtu kusov prvkov mobiliára: lavička s operadlom;
 - b) umiestnenie vyrobeného mobiliára na Pozemok.Nadobúdateľ nie je oprávnený použiť Dielo, ktoré je predmetom sublicencie podľa tejto Zmluvy, iným spôsobom ako je uvedené v tejto Zmluve.
5. Nadobúdateľ nie je oprávnený Dielo použiť akýmkoľvek komerčným spôsobom, tzn. spôsobom, na základe ktorého by Nadobúdateľ získal alebo v budúcnosti mohol získať finančné alebo nefinančné protiplnenie.
6. Nadobúdateľ nie je oprávnený Dielo alebo jeho časť bez súhlasu Poskytovateľa akokoľvek upraviť, rozvíjať, meniť, či použiť ako súčasť iného diela s výnimkou odstránenia štítku hl. m. Praha a jeho nahradenia štítkom mesta Bratislava. Nadobúdateľ je povinný zabezpečiť, aby nedošlo k neoprávnenému použitiu Diela. Nadobúdateľ zodpovedá za všetku škodu, ktorá Poskytovateľovi vznikne neoprávneným použitím Diela.
7. Nadobúdateľ rovnako nie je oprávnený Dielo a mobiliár zhotovený podľa tejto Zmluvy akokoľvek upraviť, rozvíjať, meniť či použiť ako súčasť inej hnutelnej alebo nehnuteľnej veci.
8. Nadobúdateľ nie je oprávnený poskytnúť ďalšiu sublicenciu k Dielu podľa tejto Zmluvy tretej osobe.
9. Nadobúdateľ nie je oprávnený postúpiť práva mu vyplývajúce tejto Zmluve na tretiu osobu bez predchádzajúceho písomného súhlasu Poskytovateľa.
10. Nadobúdateľ je povinný oznámiť Poskytovateľovi druh a počet vyrobených kusov mobiliára. Miesto umiestnenia mobiliáru musí byť v súlade s manuálom verejných priestorov a musí byť prístupné širokej verejnosti bez akýchkoľvek obmedzení. Manuál verejných priestorov tvorí prílohu č. 2 tejto Zmluvy.
11. Nadobúdateľ je povinný vždy uviesť ako vlastníka Diela Hlavné mesto Praha a ako autora Diela spoločnosť ARTĚL, spol. s r.o., so sídlom Libeňský ostrov 1555, 180 00 Praha 8, IČO: 49 689 851.
12. V prípade porušenia autorských práv k Dielu Nadobúdateľom alebo v prípade akéhokoľvek iného porušenia Autorského zákona vo vzťahu k Dielu alebo porušenia ustanovení tejto Zmluvy, ktorého dôsledkom vznikne Poskytovateľovi povinnosť uhradiť tretej osobe náhradu škody zodpovedá Nadobúdateľ v plnom rozsahu za takto spôsobenú škodu a je povinný túto škodu Poskytovateľovi uhradiť v plnej výške.
13. Poskytovateľ nie je podľa tejto Zmluvy žiadnym spôsobom zodpovedný za vady Diela a neposkytuje Nadobúdateľovi záruku na akosť Diela.

Článok III

Odmena a náhrada skutočných výdavkov

1. Poskytovateľ poskytuje sublicenciu Nadobúdateľovi bezodplatne.
2. Poskytovateľ má voči Nadobúdateľovi nárok na náhradu všetkých skutočných nákladov, ktoré mu vzniknú v súvislosti s poskytnutím sublicencie podľa tejto Zmluvy.
3. Poskytovateľ má voči Nadobúdateľovi nárok na náhradu škody v podobe zmluvnej pokuty uhradenej Poskytovateľom Hlavnému mestu Praha a uplatnenej na základe Sublicenčnej zmluvy, ak za porušenie predmetnej povinnosti zodpovedá Nadobúdateľ.
4. Skutočné náklady a zmluvná pokuta podľa predchádzajúcich odsekov 2. a 3. tejto Zmluvy budú Nadobúdateľom uhradené na základe faktúry vystavenej Poskytovateľom a doručenej Nadobúdateľovi. Splatnosť každej faktúry je 10 dní od jej doručenia Nadobúdateľovi.
5. Záväzok Nadobúdateľa uhradiť skutočné náklady a škodu sa považuje za splnený dňom pripísania fakturovanej sumy na bankový účet Poskytovateľa uvedený na faktúre.

Článok IV Zmluvné pokuty

1. Nadobúdateľ je povinný uhradiť Poskytovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 1.000,00 EUR, slovom tisíc EUR, za každé porušenie povinností uvedenej v čl. II ods. 6 až ods. 9 tejto Zmluvy, t. j. v prípade, ak Nadobúdateľ:
 - a) použije Dielo komerčným spôsobom;
 - b) Dielo alebo jeho časť bez súhlasu Poskytovateľa akokoľvek upraví, rozvinie, zmení alebo použije ako súčasť iného diela;
 - c) nezabezpečí, aby nedošlo k neoprávnenému použitiu Diela;
 - d) Dielo alebo mobiliár zhotovený podľa tejto Zmluvy akokoľvek upraví, rozvinie, zmení alebo použije ako súčasť inej hnutelnej alebo nehnuteľnej veci;
 - e) poskytne podlicenciu k Dielu podľa tejto Zmluvy tretej osobe.
2. Uhradením zmluvnej pokuty nie je dotknuté právo Poskytovateľa na náhradu škody.
3. Zmluvná pokuta bude Nadobúdateľom uhradená na základe faktúry vystavenej Poskytovateľom a doručenej Nadobúdateľovi. Splatnosť každej faktúry je 10 dní od jej doručenia Nadobúdateľovi.
4. Záväzok Nadobúdateľa uhradiť zmluvnú pokutu sa považuje za splnený dňom pripísania fakturovanej sumy na bankový účet Poskytovateľa uvedený na faktúre.

Článok V Komunikácia Zmluvných strán

1. Pokiaľ nie je v tejto Zmluve uvedené inak, komunikácia medzi Zmluvnými stranami prebieha všetkými dostupnými komunikačnými prostriedkami, najmä, nie však výlučne, listovou zásielkou, elektronickou správou, telefonicky a osobne.
2. Listovú zásielku je možné doručovať prostredníctvom poštového podniku alebo kuriéra na adresu Zmluvnej strany uvedenú v záhlaví tejto Zmluvy. Za doručenie sa považuje každá listová zásielka, ktorá:
 - a) bola adresátom prevzatá dňom jej prevzatia;
 - b) prevzatie bolo adresátom odmietnuté, dňom, kedy bolo prevzatie odmietnuté;
 - c) bola uložená na pobočke poštového podniku uplynutím tretieho dňa od uloženia, aj keď sa adresát s jej obsahom neoboznámil.
3. Za prvé kontaktné osoby boli určené:
 - a) za Poskytovateľa – Mgr. Valér Jurčák, valer.jurcak@bratislava.sk, +421 2 59 356 727;
 - b) za Nadobúdateľa – Marcel Selecký, marcel.selecky@mlba.sk.
4. Elektronická správa sa považuje za doručenie deň nasledujúci po jej odoslaní na emailovú adresu podľa čl. V ods. 3 tejto Zmluvy, a to aj vtedy, ak sa adresát o jej obsahu nedozvedel. Uvedené neplatí, ak je odosielateľovi doručená automatická správa o nemožnosti adresáta oboznámiť sa so správou spolu s uvedením inej kontaktnej osoby.
5. V prípade vyhlásenia mimoriadnej situácie alebo mimoriadnej udalosti v zmysle zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, alebo v prípade vyhlásenia vojny, vojnového stavu, výnimočného alebo núdzového stavu v zmysle ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, je možné doručovať tie písomnosti v znení neskorších predpisov, ktoré môžu mať za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností Zmluvných strán vyplývajúcich z tejto Zmluvy aj prostredníctvom elektronickej schránky v zmysle zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) (ďalej len ako „**Zákon o e-Governmente**“ v príslušnom gramatickom tvare). Doručovanie písomností zaslaných prostredníctvom elektronickej schránky v zmysle Zákona o e-Governmente sa riadi príslušnými ustanoveniami tohto zákona.
6. Zmluvné strany sú povinné bez zbytočného odkladu oznámiť si navzájom akúkoľvek zmenu kontaktných údajov. Takéto oznámenie je účinné jeho doručením.

Článok VI Záverečné ustanovenia

1. Táto Zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú.
2. Zmluvné strany sú oprávnené túto Zmluvu písomne vypovedať listovou zásielkou aj bez udania dôvodu, pričom výpovedná doba je jeden mesiac a začína plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená. V prípade vypovedania Zmluvy sú Zmluvné strany povinné vyrovnať si všetky vzájomné práva a povinnosti vyplývajúce im z tejto Zmluvy. Ukončením tejto Zmluvy nie je dotknuté právo Nadobúdateľa používať už vyrobené kusy prvkov mobiliára.

3. Táto Zmluva nadobúda platnosť dňom jej podpisu oprávnenými zástupcami Zmluvných strán a účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia v Centrálnom registri zmlúv v zmysle § 47a ods. 1 Občianskeho zákonníka, v spojení s § 5a zák. č. 211/2000 Z. z. zákona o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
4. Táto Zmluva je vyhotovená v 4, slovom štyroch, rovnopisoch, z ktorých má každý právnu silu originálu, z ktorých každá Zmluvná strana dostane po 2, slovom dvoch, rovnopisoch.
5. Zmena tejto Zmluvy je možná len formou písomného dodatku k tejto Zmluve očíslovaného vo vzostupnom poradí, ktorý bude podpísaný štatutárnymi orgánmi Zmluvných strán.
6. Neplatnosť, neúčinnosť alebo neaplikovateľnosť niektorého ustanovenia tejto Zmluvy nespôsobuje neplatnosť, neúčinnosť alebo neaplikovateľnosť tejto Zmluvy ako celku.
7. V prípade neplatnosti, neúčinnosti alebo neaplikovateľnosti niektorého ustanovenia tejto Zmluvy sú Zmluvné strany povinné vyvinúť všetku súčinnosť, ktorú od nich možno spravodlivo požadovať, aby neplatné, neúčinné alebo neaplikovateľné ustanovenie tejto Zmluvy nahradili novým ustanovením v súlade s účelom tejto Zmluvy. V prípade, ak bude právny predpis citovaný v tejto Zmluve zrušený a nahradený iným právnym predpisom, odkazy tejto Zmluvy na nahradený právny predpis sa budú považovať za odkazy na právny predpis, ktorý ho nahradil.
8. Zmluvné strany sa zaväzujú vynaložiť primerané úsilie pri riešení vzájomných sporov vyplývajúcich z tejto Zmluvy, ktoré budú riešené v prvom rade zmierlivým spôsobom a dialógom. V prípade, ak zmierlivý spôsob riešenia vzájomných sporov nebude úspešný, právomoc riešiť spory vyplývajúce z tejto Zmluvy majú súdy Slovenskej republiky.
9. Neoddeliteľnou súčasťou tejto Zmluvy sú jej nasledovné prílohy:
 - Príloha č. 1: Podlicenčná zmluva;
 - Príloha č. 2: Manuál verejných priestorov.
10. Zmluvné strany prehlasujú, že si túto Zmluvu a jej prílohy prečítali, ich obsahu porozumeli, súhlasia s nimi a sú si vedomé právnych následkov podpísania tejto Zmluvy.
11. Zmluvné strany prehlasujú, že ich zmluvná sloboda nie je žiadnym spôsobom obmedzená, túto Zmluvu uzavreli slobodne, vážne, nie v tiesni a nie za nápadne nevýhodných podmienok, na znak čoho túto Zmluvu vlastnoručne podpisujú.

Poskytovateľ

V Bratislave, dňa

Nadobúdateľ

V Bratislave, dňa

V.Ľ.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

Ing. Mgr. Michal Radosa,
zástupca riaditeľa magistrátu

V.Ľ.

Mestské lesy v Bratislave

Ing. Marek Páva
poverený riadením príspevkovej organizácie

<p>Podlicenční smlouva k dílu autorskému</p> <p>Prvky pražského mobiliáře uliční vybavení</p> <p>č. Poskytovatele PLC/35/04/009719/2020 č. Nabyvatele __MAGBO2000048</p> <p>uzavřená podle § 2363 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „občanský zákoník“), mezi následujícími účastníky:</p> <p>Hlavní město Praha</p> <p>a</p> <p>Hlavní město Slovenské republiky Bratislava</p> <p>Hlavní město Praha se sídlem: Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1 IČO: 00064581 DIČ: CZ 00064581 bankovní spojení: PPF banka číslo účtu: 27-5157998/6000 zastoupená: MUDr. Zdeněk Hřib, primátor hlavního města Prahy</p>	<p>Podlicenčná zmluva k autorskému dielu</p> <p>Prvky pražského mobiliára vybavenie ulice</p> <p>č. Poskytovateľa PLC/35/04/009719/2020 č. Nadobúdateľa MAGBO2000048</p> <p>uzatvorená podľa § 2363 a násl. zákona č. 89/2012 Zb., občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „občiansky zákonník“), medzi nasledujúcimi účastníkmi:</p> <p>Hlavné mesto Praha</p> <p>a</p> <p>Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava</p> <p>Hlavné mesto Praha so sídlom: Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1 IČO: 00064581 DIČ: CZ 00064581 bankové spojenie: PPF banka číslo účtu: 27-5157998/6000 zastúpená: MUDr. Zdeněk Hřib, primátor hlavného mesta Prahy</p>
--	--

<p>dále jen „Poskytovatel“ nebo „HLMP“ na straně jedné</p> <p>a</p> <p>Hlavní město Slovenské republiky Bratislava se sídlem: Primaciálne námestie č. 1 814 99 Bratislava IČO: 00603481 DIČ: 2020372596 zastoupená: Ing. arch. Matúš Vallo, primátor,</p> <p>dále jen „Nabyvatel“ na straně druhé</p> <p>(dále společně také jako „smluvní strany“)</p> <p style="text-align: center;">I. Preamble</p> <p>1.1. Poskytovatel uzavřel jako Objednatel dne 27.2.2018 Smlouvu o dílo č. DIL/35/04/003431/2018, ve znění dodatku č. 1 ze dne 16.5.2019 (dále též jen „Smlouva“), a to se společností ARTĚL, spol. s r.o. (se sídlem Libeňský ostrov 1555, 180 00 Praha 8, IČO: 49689851), dále též jen jako „Zhotovitel“.</p> <p>1.2. Předmětem Smlouvy je vypracování kompletní výkresové dokumentace pro výrobu následujících prvků pražského mobiliáře – uliční vybavení (dále též jen „výkresová dokumentace“):</p> <ul style="list-style-type: none"> - lavička s opěradlem bez područek (4 nohy), - lavička bez opěradla (4 nohy), - velkokapacitní koš s objemem 100 litrů, - závěsný koš s objemem 50 litrů, - alternativa závěsného koše s nižší hmotností a pořizovacími náklady, - stojan na kola, - lavička do terénu s područkami a opěradlem (2 nohy), - lavička do terénu bez područek a s opěradlem (2 nohy), - koš na tříděný odpad s třemi nádobami s objemem 50 litrů, 	<p>dále jen „Poskytovatel“ alebo „HLMP“ na jednej strane</p> <p>a</p> <p>Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava so sídlom: Primaciálne námestie č. 1 814 99 Bratislava IČO: 00603481 DIČ: 2020372596 zastúpená: Ing. arch. Matúš Vallo, primátor,</p> <p>dále jen „Nadobúdatel“ na druhej strane</p> <p>(ďalej spoločne tiež ako „zmluvné strany“)</p> <p style="text-align: center;">I. Preambula</p> <p>1.1. Poskytovateľ uzavrel ako Objednávateľ dňa 27.2.2018 Zmluvu o dielo č. DIL/35/04/003431/2018, v znení dodatku č. 1 zo dňa 16.5.2019 (ďalej tiež len „Zmluva“) a to so spoločnosťou ARTĚL, spol. s r.o. (so sídlom Libeňský ostrov 1555, 180 00 Praha 8, IČO: 49689851, ďalej tiež len ako „Zhotoviteľ“.</p> <p>1.2. Predmetom Zmluvy je vypracovanie kompletnej výkresovej dokumentácie pre výrobu nasledujúcich prvkov pražského mobiliára – vybavenie ulice (ďalej tiež len „výkresová dokumentácia“):</p> <ul style="list-style-type: none"> - lavička s operadlom bez podrúčiek (4 nohy), - lavička bez opěradla (4 nohy), - veľkokapacitný kôš s objemom 100 litrov, - závesný kôš s objemom 50litrov, - alternatíva závesného koša s nižšou hmotnosťou a obstarávacími nákladmi, - stojan na bicykle, - lavička do terénu s podrúčkami a operadlom (2 nohy), - lavička do terénu bez podrúčiek a s operadlom (2 nohy), - kôš na triedený odpad s troma nádobami s objemom 50 litrov,
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - lavička s opěradlem s podrůčkami (4 nohy), - lavička do terénu bez opěradla (2 nohy), - samostatný sloupek (patník), - levný závěsný menší koš z lehkého materiálu, - piknikový stůl a lavice (delší typ bez opěradel), - sloupek se sáčky na psí exkrementy. <p>1.3. Součástí Smlouvy jsou též licenční ujednání. Výkresová dokumentace nebo její část je autorským dílem (dále též jen „dílo“) v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorský zákon“).</p> <p>1.4. Součástí ceny díla dle Smlouvy je též udělení licence, a to od Zhotovitele pro HLMP.</p> <p>1.5. Poskytovatel disponuje od okamžiku předání výkresové dokumentace nebo její části na základě čl. 9.2. a 9.3. Smlouvy výhradním časově a místně neomezeným oprávněním k výkonu práva autorské dílo užít (dále jen „výhradní licence“).</p> <p>V rámci výhradní licence je Poskytovatel nebo jím pověřená osoba oprávněn upravit či měnit dílo nebo jeho část takovým způsobem, který nesníží hodnotu díla. V rámci výhradní licence má Poskytovatel časově a místně neomezené právo dílo nebo kteroukoliv jeho část užívat, upravovat, rozvíjet či použít jako součást díla jiného, a to vše v neomezeném rozsahu a bez nároku Zhotovitele na dodatečnou odměnu.</p> <p>1.6. Poskytovatel je na základě čl. 9.5. Smlouvy výslovně oprávněn ve smyslu § 2363 občanského zákoníku poskytnout oprávnění tvořící součást licence zcela nebo zčásti třetí osobě jako tzv. podlicenci.</p> <p>1.7. Poskytovatel prohlašuje, že smluvní vztah mezi jeho osobou a Zhotovitelem jako autorem ke dni podpisu této smlouvy trvá.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lavička s operadlom s podrůčkami (4 nohy), - lavička do terénu bez operadla (2 nohy), - samostatný stĺpik (pätník), - lacný závesný menší kôš z ľahkého materiálu, - piknikový stôl a lavica (dlhší typ bez operadiel), - stĺpik s vreckami na psie exkrementy. <p>1.3. Súčasťou Smlouvy sú tiež licenčné dojednania. Výkresová dokumentácia alebo jej časť je autorským dielom (ďalej tiež len „dielo“) v súlade so zákonom č. 121/2000 Zb., o práve autorskom, o právach súvisiacich s právom autorským a o zmene niektorých zákonov (autorský zákon), v znení neskorších predpisov (ďalej len „autorský zákon“).</p> <p>1.4. Súčasťou ceny diela podľa Zmlouvy je tiež udelenie licencie, a to od Zhotoviteľa pre HLMP.</p> <p>1.5. Poskytovateľ disponuje od okamžiku odovzdania výkresovej dokumentácie alebo jej časti na základe čl. 9.2. a 9.3 Zmlouvy výhradným časovo a miestne neobmedzeným oprávněním k výkonu práva autorské dielo použiť (ďalej len „výhradná licencia“).</p> <p>V rámci výhradnej licencie je Poskytovateľ alebo ním poverená osoba oprávněný upraviť či meniť dielo alebo jeho časť takým spôsobom, ktorý nezníži hodnotu diela. V rámci výhradnej licencie má Poskytovateľ časovo a miestne neobmedzené právo dielo alebo ktorúkoľvek jeho časť používať, upravovať, rozvíjať či použiť ako súčasť iného diela a to všetko v neobmedzenom rozsahu a bez nároku Zhotoviteľa na dodatočnú odmenu.</p> <p>1.6. Poskytovateľ je na základe čl. 9.5. Zmlouvy výslovně oprávněný v zmysle § 2363 občianskeho zákonníka poskytnúť oprávněnie tvoriace súčasť licencie celé alebo jeho časť tretej osobe ako tzv. podlicenciu.</p> <p>1.7. Poskytovateľ vyhlasuje, že zmluvný vzťah medzi jeho osobou a Zhotoviteľom ako autorom ku dňu podpisu tejto zmlouvy trvá.</p>
---	---

II. Poskytnutí podlicence a rozsah podlicence	II. Poskytnutie podlicencie a rozsah podlicencie
<p>2.1. Poskytovatel touto smlouvou a za podmínek v ní stanovených poskytuje Nabyvateli podlicenci k užívání díla za účelem a v rozsahu stanoveném touto smlouvou. Nabyvatel touto smlouvou a za podmínek v ní stanovených podlicenci k užívání díla přijímá.</p> <p>2.2. Poskytovatel poskytuje Nabyvateli podlicenci k užívání díla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lavička s opěradlem bez područek (4 nohy), - lavička bez opěradla (4 nohy), - velkokapacitní koš s objemem 100 litrů, - závěsný koš s objemem 50 litrů, - alternativa závěsného koše s nižší hmotností a pořizovacími náklady, - stojan na kola, - lavička do terénu s područkami a opěradlem (2 nohy), - lavička do terénu bez područek a s opěradlem (2 nohy), - koš na tříděný odpad s třemi nádobami s objemem 50 litrů, - lavička s opěradlem s područkami (4 nohy), - lavička do terénu bez opěradla (2 nohy), - samostatný sloupek (patník), - levný závěsný menší koš z lehkého materiálu, - piknikový stůl a lavice (delší typ bez opěradel), - sloupek se sáčky na psí exkrementy. <p>2.3. Poskytovatel se zavazuje do 5 pracovních dnů od uzavření této smlouvy předat Nabyvateli rozmnoženinu díla v digitální formě na CD ve formátu .pdf a .dwg. O předání a převzetí díla bude smluvními stranami sepsán předávací protokol.</p> <p>2.4. Podlicence se poskytuje dle této smlouvy v místně omezeném rozsahu za účelem umístění prvků mobiliáře na území Nabyvatele.</p>	<p>2.1. Poskytovateľ touto zmluvou a za podmienok v nej stanovených poskytuje Nadobúdateľovi podlicenciu k používaniu diela za účelom a v rozsahu stanoveným touto zmluvou. Nadobúdateľ touto zmluvou a za podmienok v nej stanovených podlicenciou k používaniu diela prijíma.</p> <p>2.2. Poskytovateľ poskytuje Nadobúdateľovi podlicenciu k používaniu diela:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lavička s operadlom bez podrúčiek (4 nohy), - lavička bez operadla (4 nohy), - veľkokapacitný kôš s objemom 100 litrov, - závesný kôš s objemom 50 litrov, - alternatíva závesného koša s nižšou hmotnosťou a obstarávacími nákladmi, - stojan na bicykle, - lavička do terénu s podrúčkami a operadlom (2 nohy), - lavička do terénu bez podrúčiek a s operadlom (2 nohy), - kôš na triedený odpad s tromi nádobami s objemom 50 litrov, - lavička s operadlom s podrúčkami (4 nohy), - lavička do terénu bez operadla (2 nohy), - samostatný stĺpik (pätník), - lacný závesný menší kôš z ľahkého materiálu, - piknikový stôl a lavica (dlhší typ bez operadiel), - stĺpik s vreckami na psie exkrementy. <p>2.3. Poskytovateľ sa zaväzuje do 5 pracovných dní od uzatvorenia tejto zmluvy odovzdať Nadobúdateľovi rozmnoženinu diela v digitálnej forme na CD vo formáte .pdf a .dwg. O odovzdaní a prevzatí diela bude zmluvnými stranami spísaný preberací protokol.</p> <p>2.4. Podlicencia sa poskytuje podľa tejto zmluvy v miestne obmedzenom rozsahu za účelom umiestnenia prvkov mobiliáru na území Nadobúdateľa.</p>

<p>2.5. Poskytovatel poskytuje tímto Nabyvateli podlicenci pro výrobu předem neurčeného počtu kusů prvků mobiliáře za účelem uvedeným v čl. 2.4. této smlouvy. Nabyvatel není oprávněn dílo nebo jeho část bez souhlasu Poskytovatele jakkoliv upravit, rozvíjet, měnit či použít jako součást díla jiného s výjimkou odstranění štítku hl. m. Prahy a jeho nahrazení štítkem města Bratislava, pokud o to projeví zájem. Nabyvatel se zavazuje zabezpečit, aby nedošlo k neoprávněnému užití díla.</p> <p>2.6. Poskytovatel poskytuje Nabyvateli podlicenci časově neomezenou.</p> <p>2.7. Poskytovatel poskytuje Nabyvateli podlicenci k dílu jako podlicenci nevýhradní a podlicence tak může být Poskytovatelem udělena i jiným subjektům.</p> <p>2.8. Nabyvatel není povinen dílo užívat.</p> <p>2.9. Nabyvatel je povinen vždy uvést HLMP, jako vlastníka díla, a Zhotovitele jako autora díla.</p> <p>2.10. Práva a povinnosti z této smlouvy přecházejí na právní nástupce smluvních stran.</p> <p>2.11. Nabyvatel je oprávněn podlicenci podle této smlouvy bezúplatně poskytnout třetím osobám výlučně pro nekomerční naplnění účelu podle čl. 2.4. této smlouvy. Každé takové poskytnutí podlicence je Nabyvatel povinen písemně oznámit Poskytovateli. Nabyvatel je povinen smluvně zabezpečit, aby osoby, kterým udělí podlicenci podle tohoto článku, nebyli oprávněné podlicenci poskytnout dalším osobám.</p> <p>2.12. V případě porušení či překročení udělení autorských práv k dílu Nabyvatelem nebo v případě jakéhokoli jiného porušení autorského zákona týkajícího se díla nebo porušení ustanovení této smlouvy, v jehož důsledku bude Zhotovitelem uplatněna vůči Poskytovateli náhrada újmy, odpovídá Nabyvatel v plném rozsahu za takto způsobenou újmu a je povinen tuto újmu</p>	<p>2.5. Poskytovateľ poskytuje týmto Nadobúdateľovi podlicenciu pre výrobu vopred neurčeného počtu kusov prvkov mobiliára za účelom uvedeným v čl. 2.4. tejto zmluvy. Nadobúdateľ nie je oprávnený dielo alebo jeho časť bez súhlasu Poskytovateľa akokoľvek upraviť, rozvíjať, meniť či použiť ako súčasť diela iného s výnimkou odstránenia štítku hl. m. Prahy a jeho nahradenia štítkom mesta Bratislava, ak o to prejaví záujem. Nadobúdateľ sa zaväzuje zabezpečiť, aby nedošlo k neoprávnenému použitiu diela.</p> <p>2.6. Poskytovateľ poskytuje Nadobúdateľovi podlicenciu časovo neobmedzenú.</p> <p>2.7. Poskytovateľ poskytuje Nadobúdateľovi podlicenciu k dielu ako podlicenciu nevýhradnú a podlicencia tak môže byť Poskytovateľom udelená aj iným subjektom.</p> <p>2.8. Nadobúdateľ nie je povinný dielo používať.</p> <p>2.9. Nadobúdateľ je povinný vždy uviesť HLMP ako vlastníka diela a Zhotoviteľa ako autora diela.</p> <p>2.10. Práva a povinnosti z tejto zmluvy prechádzajú na právnych nástupcov zmluvných strán.</p> <p>2.11. Nadobúdateľ je oprávnený podlicenciu podľa tejto zmluvy bezodplatne poskytnúť tretím osobám výlučne pre nekomerčné naplnenie účelu podľa 2.4. tejto zmluvy. Každé takéto poskytnutie podlicence je Nadobúdateľ povinný písomne oznámiť Poskytovateľovi. Nadobúdateľ je povinný zmluvne zabezpečiť, aby osoby, ktorým udelí podlicenciu podľa tohto článku, neboli oprávnené podlicenciu poskytnúť ďalším osobám.</p> <p>2.12. V prípade porušenia či prekročenia udelenia autorských práv k dielu Nadobúdateľom alebo v prípade akéhokoľvek iného porušenia autorského zákona týkajúceho sa diela alebo porušenia ustanovení tejto zmluvy, ktorého dôsledkom bude Zhotoviteľom uplatnená voči Poskytovateľovi náhrada škody, odpovedá Nadobúdateľ v plnom rozsahu za takto</p>
---	--

<p>Poskytovateli uhradit v plné výši odpovídající výši újmy uplatněné Zhotovitelem vůči Poskytovateli. Tím není dotčeno ujednání v čl. V. odst. 5.3 této smlouvy.</p> <p>2.13. Újmu způsobenou Poskytovateli podle odst. 12. tohoto článku uhradí Nabyvatel na základě písemné výzvy Poskytovatele, a to ve lhůtě stanovené Poskytovatelem v této výzvě, jinak do 20 dnů od obdržení této výzvy.</p> <p>2.14. Poskytovatel není dle této smlouvy žádným způsobem odpovědný za vady díla a neposkytuje Nabyvateli záruku na jakost díla.</p>	<p>spôsobenú škodu a je povinný túto škodu Poskytovateľovi uhradiť v plnej výške, ktorá odpovedá výške škody uplatnenej Zhotoviteľom voči Poskytovateľovi. Týmto nie je dotknuté dojednanie v čl. V. odst. 5.3 tejto zmluvy.</p> <p>2.13. Škodu spôsobenú Poskytovateľovi podľa odst. 12. tohto článku uhradí Nadobúdateľ na základe písomnej výzvy Poskytovateľa a to v lehote stanovenej Poskytovateľom v tejto výzve, inak do 20 dní od doručenia tejto výzvy.</p> <p>2.14. Poskytovateľ nie je podľa tejto zmluvy žiadnym spôsobom zodpovedný za vady diela a neposkytuje Nadobúdateľovi záruku na akosť diela.</p>
<p style="text-align: center;">III.</p> <p>Odměna a náhrada skutečných nákladů</p> <p>3.1. Poskytovatel poskytuje Nabyvateli podlicenci k dílu bezúplatně.</p> <p>3.2. Poskytovatel má nárok na náhradu všech skutečných nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s poskytnutím podlicence podle této smlouvy zejména nákladů vůči Zhotoviteli.</p> <p>3.3. Náhrada skutečných nákladů bude Nabyvatelem uhrazena Poskytovateli na základě daňového dokladu – faktury vystavené Poskytovatelem bezhotovostním převodem na bankovní účet Poskytovatele uvedený v záhlaví této smlouvy. Poskytovatel je oprávněn fakturu vystavit až po nabytí účinnosti této smlouvy.</p> <p>3.4. Faktura musí obsahovat veškeré náležitosti dle platných právních předpisů. Faktura je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení Nabyvateli.</p> <p>3.5. V případě, že faktura vystavená Poskytovatelem nebude obsahovat potřebné náležitosti nebo bude obsahovat chybné či neúplné údaje, je Nabyvatel oprávněn ji ve lhůtě 10 pracovních dnů od jejího doručení vrátit Poskytovateli s uvedením chybných či chybějících náležitostí.</p> <p>3.6. Veškeré platby dle této smlouvy budou probíhat výlučně bezhotovostním převodem v české měně.</p>	<p style="text-align: center;">III.</p> <p>Odměna a náhrada skutočných nákladov</p> <p>3.1. Poskytovateľ poskytuje podlicenciu k dielu Nadobúdateľovi bezodplatne.</p> <p>3.2. Poskytovateľ má nárok na náhradu všetkých skutočných nákladov, ktoré mu vzniknú v súvislosti s poskytnutím podlicencie podľa tejto zmluvy najmä nákladov voči Zhotoviteľovi.</p> <p>3.3. Náhrada skutočných nákladov bude Nadobúdateľom uhradená Poskytovateľovi na základe daňového dokladu – faktúry vystavenej Poskytovateľom bezhotovostným prevodom na bankový účet Poskytovateľa uvedený v záhlaví tejto zmluvy. Poskytovateľ je oprávnený faktúru vystaviť až po nadobudnutí účinnosti tejto zmluvy.</p> <p>3.4. Faktúra musí obsahovať všetky náležitosti podľa platných právnych predpisov. Faktúra je splatná v lehote 30 dní odo dňa jej doručenia Nadobúdateľovi.</p> <p>3.5. V prípade, že faktúra vystavená Poskytovateľom nebude obsahovať potrebné náležitosti alebo bude obsahovať chybné či neúplné údaje, je Nadobúdateľ oprávnený ju v lehote 10 pracovných dní od jej doručenia vrátiť Poskytovateľovi s uvedením chybných či chýbajúcich náležitostí.</p> <p>3.6. Všetky platby podľa tejto zmluvy budú prebiehať výlučne bezhotovostným prevodom v českej mene.</p>
<p style="text-align: center;">IV.</p>	<p style="text-align: center;">IV.</p>

<p>Rozhodné právo a soudní příslušnost</p> <p>4.1. Právní vztahy vyplývající z této smlouvy se řídí právními předpisy České republiky.</p> <p>4.2. Případné spory mezi smluvními stranami, které mezi nimi vzniknou v souvislosti s plněním smlouvy, budou řešeny přednostně vzájemným jednáním a dohodou.</p> <p>4.3. Veškeré spory vzniklé z této smlouvy a/nebo v souvislosti s ní, které se nepodaří odstranit dohodou smluvních stran, budou řešeny soudem České republiky, jehož místní příslušnost bude v souladu s ustanovením § 89a zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“) určena dle adresy sídla Poskytovatele: Mariánské nám. 2, Praha 1, PSČ 110 01, Česká republika, tedy Obvodním soudem pro Prahu 1, případně Městským soudem v Praze ve smyslu ustanovení o.s.ř. o věcné příslušnosti výše určených soudů České republiky. Nabyvatel s výše uvedeným určením výslovně souhlasí a prohlašuje, že toto určení pro něj nepředstavuje odejmutí jeho práva na zákonného soudce.</p> <p style="text-align: center;">V. Smluvní pokuta</p> <p>5.1. Nabyvatel se zavazuje uhradit Poskytovateli smluvní pokutu ve výši 20.000, - Kč za každý případ porušení povinností uvedený v čl. II. odst. 2.5. a 2.11 této smlouvy.</p> <p>5.2. Smluvní pokuta za každý případ porušení povinností uvedený v čl. II. odst. 2.5. a 2.11 této smlouvy je splatná do 14 dnů od doručení výzvy Poskytovatele k jejímu zaplacení (úhradě) Nabyvateli.</p> <p>5.3. V případě ujednání o smluvní pokutě v této smlouvě platí, že Poskytovatel má právo na náhradu škody, která mu vznikla z porušení povinnosti, ke kterému se smluvní pokuta vztahuje, a to vedle smluvní pokuty a v plné výši bez jakéhokoliv omezení.</p> <p style="text-align: center;">VI. Ostatní ujednání</p>	<p>Rozhodné právo a súdna príslušnosť</p> <p>4.1. Právne vzťahy vyplývajúce z tejto zmluvy podliehajú právnym predpisom Českej republiky.</p> <p>4.2. Prípadné spory medzi zmluvnými stranami, ktoré medzi nimi vzniknú v súvislosti s plnením zmluvy, budú riešené prednostne vzájomným jednáním a dohodou.</p> <p>4.3. Všetky spory vzniknuté z tejto zmluvy a/alebo v súvislosti s ňou, ktoré sa nepodari odstrániť dohodou zmluvných strán, budú riešené súdom Českej republiky, ktorého miestna príslušnosť bude v súlade s ustanovením § 89a zák. č. 99/1963 Zb., občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „o.s.p.“) určená podľa adresy sídla Poskytovateľa: Mariánské nám. 2, Praha 1, PSČ 110 01, Česká republika, teda Obvodným súdom pre Prahu 1, prípadne Mestským súdom v Prahe v zmysle ustanovenia o.s.p. o vecnej príslušnosti vyššie určených súdov Českej republiky. Nadobúdateľ s vyššie uvedeným určením výslovne súhlasí a vyhlasuje, že toto určenie pre neho nepredstavuje odňatie jeho práva na zákonného sudcu.</p> <p style="text-align: center;">V. Zmluvná pokuta</p> <p>5.1. Nadobúdateľ sa zaväzuje uhradiť Poskytovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 20.000, - Kč za každý prípad porušenia povinností uvedený v čl. II. odst. 2.5. a 2.11 tejto zmluvy.</p> <p>5.2. Zmluvná pokuta za každý prípad porušenia povinností uvedený v čl. II. odst. 2.5. a 2.11 tejto zmluvy je splatná do 14 dní od doručenia výzvy Poskytovateľa k jej zaplateniu (úhrade) Nadobúdateľovi.</p> <p>5.3. V prípade ustanovení o zmluvnej pokute v tejto zmluve platí, že Poskytovateľ má právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla z porušenia povinnosti, ku ktorému sa zmluvná pokuta vzťahuje a to vedľa zmluvnej pokuty a v plnej výške bez akéhokoľvek obmedzenia.</p> <p style="text-align: center;">VI. Ostatné dojednania</p>
---	--

6.1. Nabyvatel se zavazuje uchovávat dokumentaci a všechny doklady týkající se této smlouvy ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, po dobu stanovenou v tomto zákoně.

6.2. Smluvní strany výslovně souhlasí s tím, aby tato smlouva byla uvedena v Centrální evidenci smluv (CES) vedené hl. m. Prahou, která je veřejně přístupná a která obsahuje údaje o smluvních stranách, číselné označení této smlouvy a datum jejího podpisu a úplný její text. Smluvní strany prohlašují, že skutečnosti uvedené v této smlouvě nepovažují za obchodní tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku a udělují svolení k jejich užití a zveřejnění bez stanovení jakýchkoli dalších podmínek.

6.3. Smluvní strany výslovně sjednávají, že uveřejnění této smlouvy v registru smluv dle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů, zajistí hl. m. Praha, tj. Poskytovatel.

6.4. Nabyvatel podpisem této smlouvy souhlasí s poskytnutím informací o smlouvě v rozsahu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

VII.

Ukončení smlouvy

7.1. Tato smlouva může být zrušena dohodou smluvních stran v písemné formě, přičemž účinky zrušení této smlouvy nastanou k okamžiku stanovenému v takovéto dohodě. Nebude-li takovýto okamžik dohodou stanoven, pak tyto účinky nastanou ke dni uzavření takovéto dohody, nejdříve však dnem uveřejnění takovéto dohody v registru smluv.

7.2. Kterákoliv ze smluvních stran je oprávněná tuto smlouvu kdykoliv ukončit výpovědí ve výpovědní lhůtě, která činí 90 dnů od doručení výpovědi druhé smluvní straně. Lhůta začíná běžet dnem následujícím

6.1. Nadobúdateľ sa zaväzuje uchovávať dokumentáciu a všetky doklady týkajúce sa tejto zmluvy v zmysle zákona č. 563/1991 Zb., o účtovníctve, v znení neskorších predpisov, po dobu stanovenú v tomto zákone.

6.2. Zmluvné strany výslovne súhlasia s tým, aby táto zmluva bola uvedená v Centrálnej evidencii zmlúv (CEZ) vedenej hl. m. Prahou, ktorá je verejne prístupná a ktorá obsahuje údaje o zmluvných stranách, číselné označenie tejto zmluvy a dátum jej podpisu a jej úplný text. Zmluvné strany vyhlasujú, že skutočnosti uvedené v tejto zmluve nepovažujú za obchodné tajomstvo v zmysle § 504 občianskeho zákonníka a udeľujú súhlas k ich použitiu a zverejneniu bez stanovenia akýchkoľvek ďalších podmienok.

6.3. Zmluvné strany sa výslovne dohodli, že uverejnenie tejto zmluvy v registre zmlúv podľa zákona č. 340/2015 Zb., o zvláštnych podmienkach účinnosti niektorých zmlúv, uverejňovanie týchto zmlúv a o registri zmlúv (zákon o registri zmlúv), v znení neskorších predpisov, zabezpečí hl. m. Praha, tj. Poskytovateľ.

6.4. Nadobúdateľ podpisom tejto zmluvy súhlasí s poskytnutím informácií o zmluve v rozsahu zákona č. 106/1999 Sb., o slobodnom prístupe k informáciám, v znení neskorších predpisov.

VII.

Ukončenie zmluvy

7.1. Táto zmluva môže byť zrušená dohodou zmluvných strán v písomnej forme, pričom účinky zrušenia tejto zmluvy nastanú okamžikom stanoveným v takejto dohode. V prípade, že nebude takýto okamžik dohodou stanovený, potom tieto účinky nastanú ku dňu uzatvorenia takejto dohody, najskôr však dňom uverejnenia takejto dohody v registri zmlúv.

7.2. Ktorákoľvek zo zmluvných strán je oprávnená túto zmluvu kedykoľvek ukončiť výpoveďou vo výpovednej lehote, ktorá činí 90 dní od doručenia výpovede druhej zmluvnej strane. Lehota začína plynúť dňom

po dni, ve kterém byla písemná výpověď doručena druhé smluvní straně.

7.3. Kterákoliv ze smluvních stran je oprávněna od této smlouvy odstoupit v případech a za podmínek stanovených v ustanovení § 2001 a násl. občanského zákoníku.

7.4. Poskytovatel je oprávněn od této smlouvy odstoupit zejména v případě podstatného porušení smluvní nebo zákonné povinnosti Nabyvatele ve smyslu ustanovení § 2002 odst. 1 občanského zákoníku. Poskytovatel je dále oprávněn od této smlouvy odstoupit zejména v případě, že:

a) Nabyvatel poruší povinnost uvedenou v čl. 2.5. nebo 2.11. této smlouvy, a i přes písemnou výzvu Poskytovatele nezjedná Nabyvatel do 20 dní od doručení této výzvy nápravu.

7.5. Každé odstoupení od této smlouvy musí mít písemnou formu, přičemž písemný projev vůle odstoupit od smlouvy musí být druhé smluvní straně řádně doručen. Účinky každého odstoupení od této smlouvy nastávají okamžikem doručení písemného projevu vůle odstoupit od smlouvy druhé smluvní straně. Odstoupení od této smlouvy se nedotýká nároku na náhradu újmy či škody vzniklé porušením této smlouvy ani nároku na zaplacení smluvní pokuty či úroku z prodlení.

7.6. Ukončením této smlouvy není dotčeno právo Nabyvatele používat již vyrobené kusy prvků městského mobiliáře.

VIII.

Společná a závěrečná ustanovení

8.1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Tato smlouva nabývá platnosti dnem jejího uzavření. Dnem uzavření této smlouvy je den označený datem u podpisů smluvních stran. Je-li takto označeno více dní, je dnem uzavření této smlouvy den z označených dnů nejpozdější. Tato smlouva nabývá účinnosti dnem jejího zveřejnění v registru smluv dle čl. VI. odst. 6.3. této smlouvy.

8.2. Tato smlouva může být měněna nebo doplňována na základě dohody smluvních

nasledujícím po dni, v ktorom bola písomná výpoveď doručená druhej zmluvnej strane.

7.3. Ktorákoľvek zo zmluvných strán je oprávnená od tejto zmluvy odstúpiť v prípadoch a za podmienok stanovených v ustanovení §2001 a násl. občianskeho zákonníka.

7.4. Poskytovateľ je oprávnený od tejto zmluvy odstúpiť najmä v prípade podstatného porušenia zmluvnej alebo zákonnej povinnosti Nadobúdateľa v zmysle ustanovenia § 2002 odst. 1 občianskeho zákonníka. Poskytovateľ je ďalej oprávnený od tejto zmluvy odstúpiť najmä v prípade, že: a) Nadobúdateľ poruší povinnosť uvedenú v čl. 2.5. alebo 2.11. tejto zmluvy a i napriek písomnej výzve Poskytovateľa nezjedná Nadobúdateľ do 20 dní od doručenia tejto výzvy nápravu.

7.5. Každé odstúpenie od tejto zmluvy musí mať písomnú formu, pričom písomný prejav vôle odstúpiť od zmluvy musí byť druhej zmluvnej strane riadne doručený. Účinky každého odstúpenia od tejto zmluvy nastávajú okamžikom doručenia písomného prejavu vôle odstúpiť od zmluvy druhej zmluvnej strane. Odstúpenie od tejto zmluvy sa netýka nároku na náhradu škody či škody vzniknutej porušením tejto zmluvy ani nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty z omeškania.

7.6. Ukončením tejto zmluvy nie je dotknuté právo Nadobúdateľa používať už vyrobené kusy prvkov mestského mobiliára.

VIII.

Spoločné a záverečné ustanovenia

8.1. Táto zmluva sa uzaviera na dobu neurčitú. Táto zmluva nadobúda platnosť dňom jej uzavretia. Dňom uzatvorenia tejto zmluvy je deň označený dátumom u podpisov zmluvných strán. V prípade, že je takto označených viacero dní, je dňom uzatvorenia tejto zmluvy deň z označených dní najneskorší. Táto zmluva nadobúda účinnosť dňom jej zverejnenia v registri zmlúv podľa čl. VI. odst. 6.3. tejto zmluvy.

8.2. Táto zmluva môže byť zmenená alebo doplnená na základe dohody zmluvných

<p>stran, a to pouze písemnými dodatky podepsanými oběma smluvními stranami.</p> <p>8.3. Bude-li nebo stane-li se kterékoli ustanovení této smlouvy neplatné nebo nevymahatelné, nebo pokud by některá ustanovení chyběla, nezpůsobuje to neplatnost ani nevymahatelnost ostatních ustanovení této smlouvy, pokud je takové ustanovení oddělitelné od této smlouvy jako celku, při zachování účelu této smlouvy. Smluvní strany se zavazují bez zbytečného odkladu po zjištění nedostatků ve výše uvedeném smyslu, nahradit takové ustanovení ustanovením, které bude svým obsahem a účelem co možná nejbližší obsahu a účelu ustanovení neplatného nebo nevymahatelného.</p> <p>8.4. Tato smlouva je vyhotovena v 8 vyhotoveních s platností originálu, z nichž Poskytovatel obdrží 4 stejnopisy a Nabyvatel 4 stejnopisy.</p> <p>8.5. Smluvní strany prohlašují, že si celou tuto smlouvu důkladně a řádně přečetly, jejímu obsahu zcela porozuměly, tento je jim bez pochybností srozumitelný a určitý, že jim nejsou v den uzavření této smlouvy známy žádné důvody, pro které by tato smlouva nemohla být řádně plněna nebo které by způsobovaly neplatnost této smlouvy, a že její obsah je projevem jejich pravé, svobodné a vážné vůle prosté omylu, na důkaz čehož připojují zástupci obou smluvních stran své vlastnoruční podpisy.</p> <p>V Praze dne 19.8.2020</p> <p>MUDr. Zdeněk Hřib – v.r.</p> <p>_____ Poskytovatel</p> <p>V Bratislavě dne 24.8.2020</p> <p>Ing. arch. Matúš Vallo – v.r.</p> <p>_____ Nabyvatel</p>	<p>strán a to iba písomnými dodatkami podpísanými obomi zmluvnými stranami.</p> <p>8.3. V prípade, že bude alebo sa stane ktorékoľvek ustanovenie tejto zmluvy neplatné alebo nevymáhateľné, alebo pokiaľ by niektoré ustanovenia chýbali, nespôsobuje to neplatnosť ani nevymáhateľnosť ostatných ustanovení tejto zmluvy, pokiaľ je takéto ustanovenie oddeliteľné od tejto zmluvy ako celku pri zachovaní účelu tejto zmluvy. Zmluvné strany sa zaväzujú bez zbytočného odkladu po zistení nedostatkov vo výše uvedenom zmysle, nahradit' takéto ustanovenie ustanovením, ktoré bude svojim obsahom a účelom čo možno najbližšie obsahu a účelu ustanovenia neplatného alebo nevymáhateľného.</p> <p>8.4. Táto zmluva je vyhotovená v 8 vyhotoveniach s platnosťou originálu. Poskytovateľ obdrží 4 rovnopisy a Nadobúdateľ 4 rovnopisy.</p> <p>8.5 Zmluvné strany vyhlasujú, že si celú túto zmluvu dôkladne a riadne prečítali, jej obsahu úplne porozumeli a ten je im bez pochybností zrozumiteľný a určitý, že im nie sú v deň uzatvorenia tejto zmluvy známe žiadne dôvody, pre ktoré by táto zmluva nemohla byť riadne plnená alebo ktoré by spôsobovali neplatnosť tejto zmluvy, a že jej obsah je prejavom ich pravej, slobodnej a vážnej vôle bez omylu, na dôkaz čoho pripájajú zástupcovia oboch zmluvných strán svoje vlastnoručné podpisy.</p> <p>V Prahe dňa 19.8.2020</p> <p>MUDr. Zdeněk Hřib – v.r.</p> <p>_____ Poskytovateľ</p> <p>V Bratislave dňa 24.8.2020</p> <p>Ing. arch. Matúš Vallo – v.r.</p> <p>_____ Nadobúdateľ</p>
--	--

Princípy a štandardy lavíciek

Obsah

4 Úvod

6 Zonácia mesta

8 Schéma

9 Prehľadová tabuľka

10 Všeobecné princípy

14 Štandardy umiestňovania v priestore

24 Dizajn

32 Alternatívy dizajnu sedenia

34 Sedenie so stolmi

36 Sedenie pre jednotlivcov

38 Kotvenie do podkladu

44 Modelové situácie

46 Lavička umiestnená pri komunikácii

54 Lavička umiestnená v zeleni

57 Sedenie so stolom

60 Bibliografia

62 Spracovateľský kolektív

Úvod

Lavičky sú jedným z najvýznamnejších mestotvorných prvkov v každom meste. Verejný priestor patrí všetkým a práve lavičky z neho robia obývací priestor pre verejnosť, dávajú jej možnosť na oddych, trávenie času s blízkymi a na vytváranie si vzťahu k mestu. Popri obývacej funkcii by lavičky tiež mali mať multifunkčný potenciál, napríklad ako fyzický element moderujúci pohyb, alebo ako prvok vytvárajúci podmienky na rôzne aktivity vo verejnom priestore.

Súčasný stav mestského nábytku je poznačený provizórnosťou, nedostatočnou údržbou a nesystémovými riešeniami vo verejnom priestore, ktoré sa odzrkadľujú na často nevyhovujúcich alebo úplne chýbajúcich možnostiach pre sedenie, oddych a trávenie času. Účelom tohto dokumentu je poskytnutie základného podkladu pre hlavné mesto a mestské časti, na základe ktorého bude možné navrhovať, umiestňovať a inštalovať mestské lavičky tak, aby sa maximálne využil ich potenciál a zvýšila sa životnosť. Princípy a štandardy osádzania lavičiek by tiež mali slúžiť ako podklad a návod súkromným aktérom, ktorí majú záujem o tvorbu kvalitných verejných priestorov.

Tento dokument navrhuje, aby sa prioritou pri osádzaní mestského mobiliáru stalo strategické umiestnenie, funkčnosť, odolnosť dizajnu, inkluzívny prístup a kultivácia verejného priestoru. Lavičky by mali vždy reflektovať charakter a potreby svojho prostredia, ako aj priestorové a estetické štandardy svojej príslušnej zóny. V úvode sa preto venujeme rozdeleniu mesta do niekoľkých zón, ktoré popisujú potreby rozdielnych oblastí mesta čo sa týka mobiliáru na sedenie. Princípy a štandardy osádzania lavičiek sa potom skladajú z dvoch častí – zo všeobecných princípov a modelových situácií. Všeobecné princípy sa venujú vzájomnému usporiadaniu prvkov vo verejnom priestore, dizajnu a technickým detailom ukotvenia v podklade. Modelové situácie graficky aj textovo zobrazujú najčastejšie sa vyskytujúce priestorové situácie v meste.

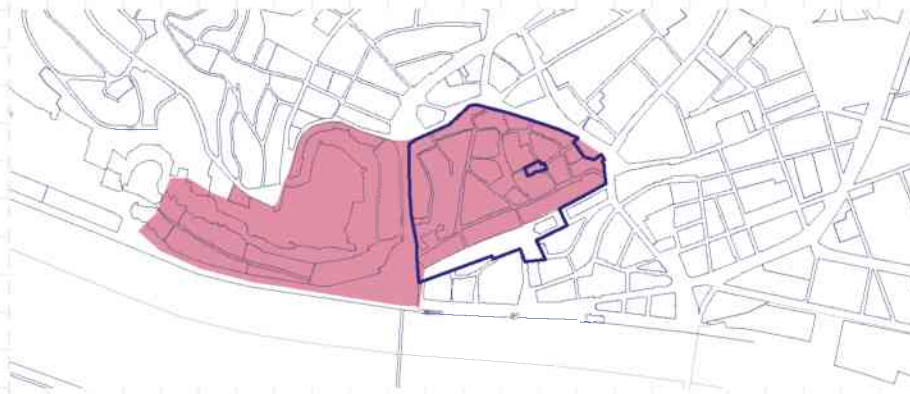
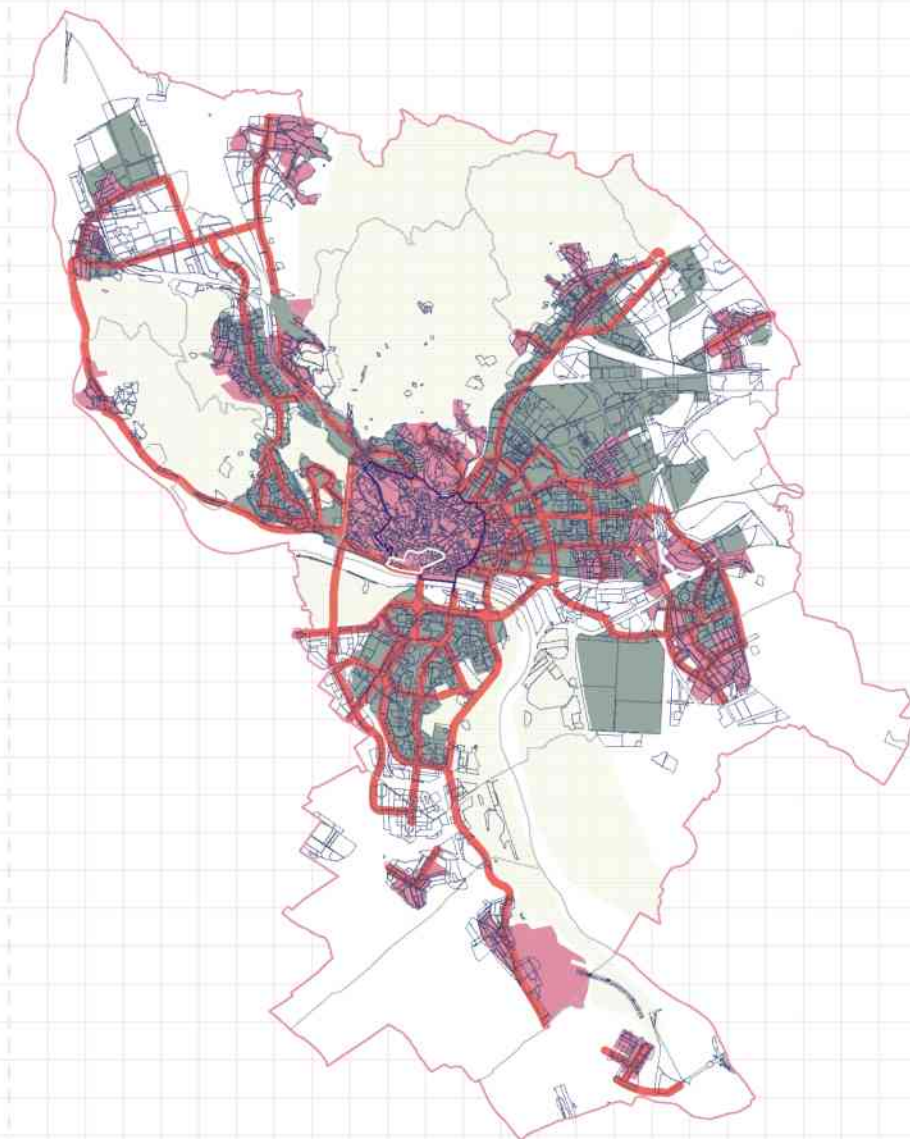
Bratislavská lavička

Bratislave dlhodobo chýbal jednotný dizajn mestského mobiliáru, ktorý by na jednej strane adresoval provizórnosť a nesystémovosť pri osádzaní častokrát nevhodných prvkov uličného nábytku, a na druhej strane napomáhal k tvorbe ucelenej identity verejných priestorov. Riešenie tejto situácie sa našlo v úzkej spolupráci s hlavným mestom Praha, ktoré sa s Bratislavou podelí o dizajn originálneho mobiliáru ako symbolu spolupráce a historického prepojenia našich dvoch hlavných miest. Lavička, ktorá je súčasťou mestského mobiliáru, vychádza z dizajnu historickej československej lavičky, ktorá je funkčná, ergonomická a pohodlná na sedenie. Prijatá ako nový štandard pre mesto, bratislavská lavička je nielen symbolom partnerstva dvoch miest, ale aj symbolom nového prístupu k tvorbe verejných priestorov.

Zonácia mesta

Schéma — celé mesto

Územie je z hľadiska urbanistickej štruktúry a charakteru rozdelené do 3 zón. Zóny sa môžu odlišovať v závislosti od charakteru aj rôznym dizajnom. Zóna A zahŕňa pamiatkovo chránené oblasti v rámci celého mesta. Zóna B zahŕňa územie ostatného mesta. Zóna C zahŕňa územia s prírodným charakterom (s výnimkou mestskej zelene, parkov a nábreží). V území sú vyznačené aj kompozičné osi, ktoré môžu mať odlišný charakter ako ostatné územie v meste.

* grafika v mape je orientačná, bude treba presnejšie definovať rozhrania zón, najmä rozdelenie sídliskových štruktúr podľa obdobia ich vzniku a charakteru

	leženda	popis mobiliáru
Zóny A /pamiatkové zóny	<div></div> A1 – PR (okrem Námestia Nežnej revolúcie, Primaciálneho námestia, areál hradu a Podhradie)	Historizujúci dizajn, liatinová konštrukcia s antracitovou povrchovou úpravou, oceľové podrúčky, drevená výplň sedacej časti a operadla (viac v časti Dizajn).
	<div></div> A2 – CMO (okrem Hviezdoslavovho námestia)	Bratislavský mobiliár – moderný dizajn, organické tvary, subtílna liatinová konštrukcia s antracitovou povrchovou úpravou, drevená výplň sedacej časti (viac v časti Dizajn).
	<div></div> A3 – Pamiatkové ochranné pásma	
Zóny B /ostatné mesto	<div></div> B1 – Kompaktné mesto	Bratislavský mobiliár – moderný dizajn, organické tvary, subtílna liatinová konštrukcia s antracitovou povrchovou úpravou, drevená výplň sedacej časti (viac v časti Dizajn).
	<div></div> B2 – Vidiecke štruktúry	
	<div></div> B5 – Obč. vybavenosť nadmestského významu	
	<div></div> B6 – Dopravná infr.	
	<div></div> B8 – Mestská zeleň, parky, nábrežia	
	<div></div> B3 – Sídľiskové štruktúry <div></div> B4 – Priemyselné areály	Moderný dizajn, geometrickejšie prevedenie, mohutnejšia liatinová nosná konštrukcia s pozinkovanou povrchovou úpravou, alternatívna nosná časť z betónu resp. prírodného kameňa (viac v časti Dizajn).
Zóny C /prírodné prostredie	<div></div> C1 – Lesy, lesoparky	Prírodné materiály – drevo, masívnejšie konštrukcie, menej ocele (viac v časti Dizajn).
	<div></div> C2 – Vinice	
	<div></div> C3 – Povodia vodných plôch	
Kompozičné osi	<div></div>	Bratislavský mobiliár – moderný dizajn, organické tvary, subtílna liatinová konštrukcia s antracitovou povrchovou úpravou, drevená výplň sedacej časti (viac v časti Dizajn).

Všeobecné princípy

Pohodlné, funkčné a dostupné miesta na sedenie sú kľúčovou súčasťou kvalitného verejného priestoru. Ich umiestnenie, dizajn a prispôsobenie lokálnemu kontextu majú rozhodujúcu úlohu pri vytváraní prostredia, v ktorom sa obyvatelia mesta cítia príjemne, bezpečne a vítane. Nasledujúce štandardy približujú, ako systematicky umiestňovať a dizajnoviť takéto sedenie, ktoré by malo byť rovnako prívetivé pre všetkých užívateľov verejného priestoru.

Z týchto princípov vychádzajú nasledujúce všeobecné štandardy pre umiestňovanie lavičiek vo verejnom priestore:

- Výmenu lavičiek je potrebné riešiť koncepčne tak, aby nenarúšali estetický stav verejného priestoru ani objektov¹.
- Lavičky je potrebné umiestňovať ako dotvárajúce prvky uličného priestoru. Nesmú však narúšať integritu architektonického a historického prostredia ani možnosti jeho vnímania².
- Lavičky by nikdy nemali byť dominantným prvkom verejného priestoru. Jedinou výnimkou sú originálne autorské dizajny, ktoré sú súčasťou dizajnu významného verejného priestranstva.
- Podobne ako iné funkčné prvky mestského mobiliáru, lavičky by mali nahrádzať funkciu zahradzovacích stĺpikov vo verejnom priestore tam, kde to je vhodné a potrebné.
- V rámci jedného verejného priestoru je dôležité používať jednotný mestský mobiliár.
- Mobiliár by sa mal osádzať v dobre osvetlenom priestore s prirodzeným dohľadom. Bezpečnosť by mala byť prioritou pri výbere lokácie pre mobiliár.
- Lavičky by sa mali umiestňovať na miestach zohľadňujúcich klimatický komfort. Príkladom je výber miest v teplých zónach, ktoré majú vyšší počet stromov či slnečné miesta v chladných oblastiach s prevládajúcimi vetrami, napríklad v blízkosti výškových budov³.
- Lavičky by sa pri lineárnom umiestňovaní spolu s inými prvkami verejného priestoru mali osádzať do pásu mobiliáru a zelene (PMZ), ktorý by mal byť v ideálnom prípade povrchovo odlišený od priechodnej zóny chodníku a bezpečnostného pásu.
- Lavičky pozdĺž spevnených plôch sa nesmú osádzať priamo do plôch trávniku. Je potrebné vytvoriť spevnenú plochu/níku na ich osadenie minimálne v rozsahu pôdorysných rozmerov mobiliáru a manipulačných plôch. Výnimku tvoria lavičky osázané v prírodnom prostredí.

Lavičky je potrebné osádzať v nasledujúcich priestoroch:

- pozdĺž peších ťahov,
- v oblastiach so zvýšenými formami mestskej mobility (napr. pri dopravných uzloch, rušných uliciach, či cyklocestách),
- vo významných priestoroch (napr. na námestiach, pri verejných inštitúciách),
- v oddychových zónach a oblastiach (napr. na nábrežiach, v parkoch, pri občianskej vybavenosti, vo vnútroblokoch a pod.),
- v okolí vizuálne atraktívnych prvkov, akými sú umelecké inštalácie, pamätníky, vodné prvky či zeleň.

01 Lavičky vo verejnom priestore je potrebné umiestňovať s prihliadnutím na klimatický komfort.
Bratislava, Dulovo námestie

02 Osádzanie lavičiek by sa malo realizovať v priestoroch kde sa očakáva vysoká koncentrácia návštevníkov a kde je žiaduce podporiť pobytovú funkciu týchto priestorov. Bratislava, park Pod lipami, Vajnory

03 Lavičky je vhodné umiestňovať pozdĺž peších ťahov, pričom v zeleni je potrebné lavičky osádzať do spevnených ník. Treba však dbať na vytvorenie manipulačného priestoru aspoň pri jednej strane lavičky.
Bratislava, Panorama park, Čulenova ulica

04 Lavička musí byť umiestnená v dostatočnej vzdialenosti od iných prvkov mobiliáru (min. 1,5 m). Bratislava, Dvorákovo nábrežie

05 Lavičky je vhodné umiestňovať do Pásu mobiliáru a zelene, ktorý tvorí rozhranie medzi komunikáciou a voľnou prechodnou šírkou chodníka. Bratislava, Poľná ulica

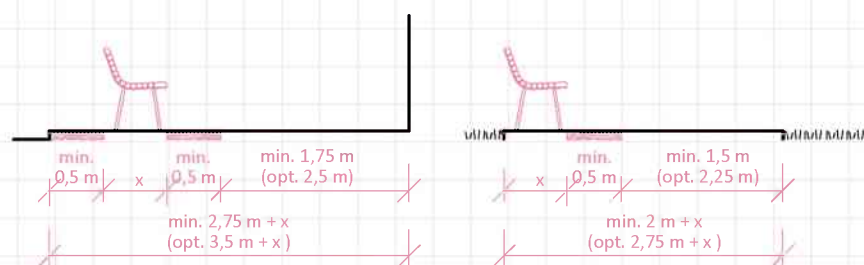
Štandardy umiestňovania v priestore

Základné priestorové parametre

Lavičky zužujú priechodnosť chodníkov rovnako ako každý iný prvok vo verejnom priestore. Z tohto dôvodu je dôležité zdefinovať štandardy pre osádzanie lavičiek tak, aby čo najmenej zúžili minimálnu priechodnú šírku chodníka v zmysle STN 73 6110. **Štandardná vzdialenosť akýchkoľvek prvkov mobiliáru od okraja vozovky je pritom 0,50 m.**

V Princípoch a štandardoch uvádzame minimálne a optimálne parametre pre osádzanie lavičiek. **Optimálny parameter je pritom vždy preferovaným,** keďže lepšie zodpovedá ľudskej mierke a zabezpečuje lepšiu plynulosť pešej mobility a užívateľský komfort.

Požadované parametre sa líšia v závislosti od typu rozhrania:

Parametre umiestňovania lavičiek vo vzťahu k rozhraniu s cestou (vľavo) a k zeleni (vpravo).

Pri osádzaní lavičiek na chodníku je okrem priechodnosti potrebné myslieť na priestor pre nohy, ktorý musí byť minimálne 0,50 m.

Ak osádzané na rozhraní s nízkou a strednou zeleňou (t. j. trávnaté a kvetinové porasty, kríky), lavičky môžu byť osadené priamo na rozhraní. Pre osadenie lavičky na chodníku pri cestnej komunikácii je nutné osadiť lavičku vo vzdialenosti aspoň 0,50 m od rozhrania s vozovkou.

Alternatívou pri úzkych chodníkoch môžu byť lavice vsadené do okien, prípadne sklápacie sedadlá, ktoré vyžadujú menej celkového priestoru. Detaily tohto modelu sú rozpracované v *Princípoch a štandardoch exteriérových terás*.

06 Lavičky je potrebné osádzať v dostatočnej vzdialenosti od rozhrania s príslušným na susediacu funkciu. Bratislava, Parčík Záhradnícka x Karadžičova

07 Vhodným spôsobom umiestňovania lavičiek je ich integrácia do múrov a oplození zelených plôch. Bratislava, Továrenská ulica

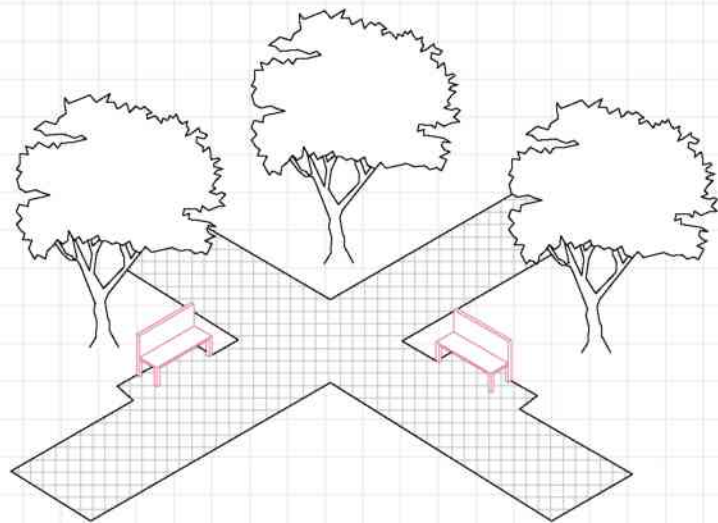

08 V prípade umiestňovania lavičky na rozhraní s cestou alebo parkovaním je potrebné myslieť na umiestnenie dostatočne širokého bezpečnostného pásu. Bratislava, Jakubovo námestie

Vzťah s komunikáciami

V súčasnosti je v Bratislave nedostatok lavičiek, čo sa najviac preukazuje v blízkosti komunikačných uzlov, peších ťahov, cyklocestách a pri vstupoch do verejných budov.

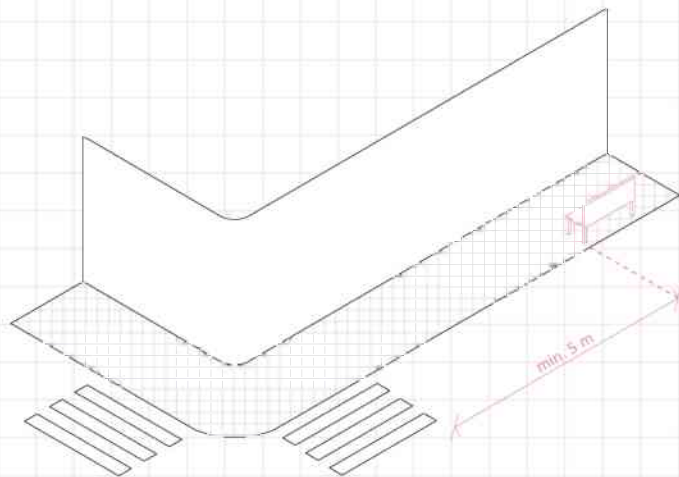
Osádzanie lavičiek by sa malo prioritne zvažovať pri komunikačných uzloch a popri frekventovaných peších ťahoch. Takto sa zabezpečí maximálne využitie potenciálu mobiliáru a navýši jeho funkčnosť.

Lavičky by sa mali prioritne osádzať pri komunikačných uzloch a peších ťahoch.

Vzťah s priechodom pre chodcov

Z dôvodu bezpečnosti a prehľadnosti dopravy je v meste nevyhnutné zabezpečiť 5 m bezpečnú zónu v okolí priechodov pre chodcov. Na chodníkoch v blízkosti priechodu pre chodcov by preto lavičky mali byť osádzané v minimálnej vzdialenosti 5 m od okraja značenia priechodu. Táto vzdialenosť sa pritom meria od obrubníka pri okraji dopravného značenia priechodu.

Lavičky je potrebné osádzať v dostatočnej vzdialenosti od priechodov pre chodcov.

Inkluzívny prístup k mobiliáru

Nedostatočná bezbariérovosť je v bratislavskom verejnom priestore dlhodobým problémom, ktorý sa preukazuje hneď niekoľkými spôsobmi. Jedným z týchto nedostatkov je sťažený prístup ľudí s obmedzenou mobilitou či rodičov s deťmi k mobiliáru, ako aj nedostatok priestoru pre manévrovanie a bezpečné odstavenie vozíkov a kočíkov. Toto je problémové nielen kvôli nedostatku poskytovaného komfortu a funkčnosti, ale aj potenciálnemu dopadu na priechodnosť peších ťahov.

Osádzanie lavičiek by preto malo vždy zahrňovať vytvorenie priestoru pre odstavenie kočíka či vozíka ako aj priestor pre nohy, aby sa zamedzilo zužovaniu priechodnosti chodníkov (pozri sekciu → *Manipulačný priestor*). Priestor v okolí lavičky by pritom mal byť spevnený tak, aby sa predišlo erózii povrchu a vytváraniu priehlbín sťažujúcich prístup a zadržiavajúcich vodu a znečistenie. Lavičky sa **nesmú** osádzať na vodiacich pásoch pre nevidiacich.

09 Pri umiestňovaní združených lavičiek je nevyhnutné vytvoriť priestor pre odstavenie kočíka/vozíka.
Bratislava, Dulovo námestie

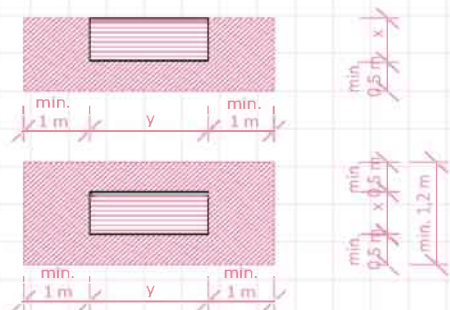

10 Pri umiestňovaní sedenia so stolom je potrebné voliť stoly s jednou nohou, ktoré umožňujú univerzálnu využiteľnosť sedenia aj pre ľudí na vozíku.
Bratislava, Kmeťovo námestie

Manipulačný priestor

Pri osádzaní lavičiek vo verejnom priestore je nevyhnutné zabezpečiť **manipulačný priestor v jej bezprostrednom okolí**. Tento priestor slúži pre jednoduchý prístup k lavičke a zvyšuje užívateľský komfort často opomínaným užívateľom verejného priestoru (rodičom s kočíkmi, seniorom, či ľuďom na vozíku).

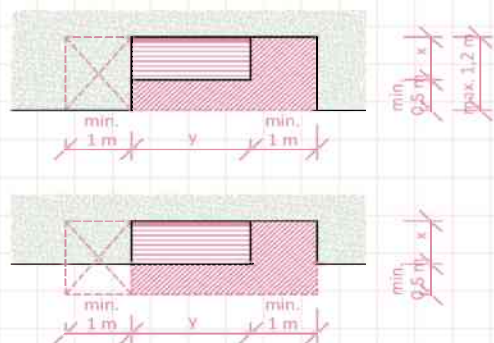
- **Manipulačný priestor** vyhradzuje 1 m širokú bezzásahovú zónu bezprostredne po aspoň **jednej** strane lavičky tak, aby bolo umožnené pohodlne odstaviť kočík či invalidný vozík. Iné prvky mobiliáru nesmú zasahovať do manipulačného priestoru.
- **Hĺbka priestoru pri lavičke by mala byť aspoň 1,20 m**, čo je minimálny rozmer pre odstavenie vozíka tak, aby jeho časť neznižovala priechodnosť chodníka. **Tento priestor by mal byť vytvorený minimálne pri jednej strane lavičky.**

Manipulačný priestor lavičky s operadlom.

Manipulačný priestor lavičky bez operadla.

- **Pri osádzaní lavičiek v nikách** je potrebné vytvoriť dostatočný priestor minimálne pri jednej strane lavičky. Vytváranie ník je obzvlášť vítané v lokalitách ako sú parky či nábrežia. **Maximálna hĺbka niky je 1,20 m**. V miestach, kde priechodná šírka chodníka presahuje 2 m je však preferované prispôsobiť hĺbku niky hĺbke lavičky.

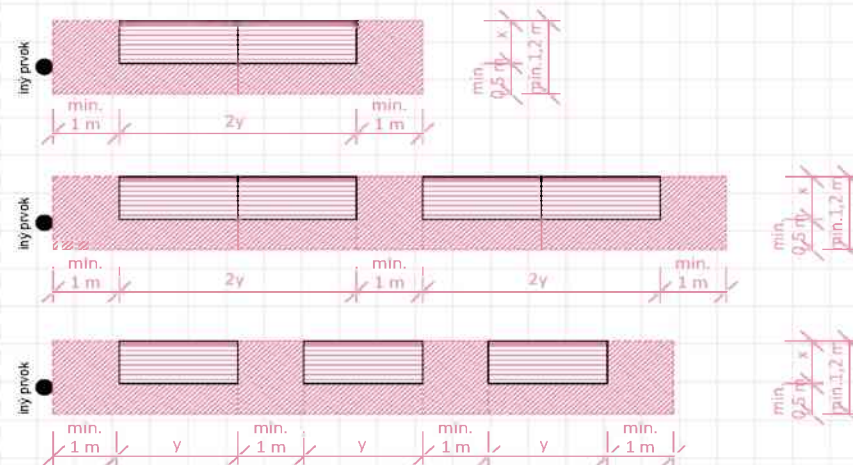

Manipulačný priestor lavičky osadenej v nike mimo chodníka. Vrchná ilustrácia znázorňuje scenár umiestnenia niky pri chodníku užšom než 2 m. Spodná ilustrácia umiestnenie pri chodníku širšom ako 2 m.

Vzájomné vzdialenosti medzi lavičkami

Vzájomné vzdialenosti medzi lavičkami radenými vedľa seba sa odvíjajú od priestorovej situácie daného verejného priestoru. **Vyžaduje sa minimálny rozstup medzi jednotlivými lavičkami aspoň 1 m.**

V priestoroch, ktoré sú vhodné (napr. vďaka svojej frekventovanosti) na pozdĺžne umiestnenie radu niekoľkých lavičiek, je možné spájať maximálne dve lavičky vedľa seba. Zároveň je potrebné dbať na rovnomerné rozmiestnenie zoskupených lavičiek. Ak sa lavičky umiestňujú v pároch, musí sa dodržiavať symetrický rytmus v ich umiestnení.

Parametre umiestňovania viacerých lavičiek vedľa seba.

11 Pri pozdĺžnom umiestňovaní lavičiek je možné spájať maximálne 2 lavičky. Bratislava, Primaciálne námestie

Vzťah s inými prvkami vo verejnom priestore

Pri osádzaní lavičiek je potrebné zohľadniť ich vzťah k prvkom vo verejnom priestore, či už ide o mestskú zeleň alebo o iné prvky mobiliáru.

Najvýznamnejším princípom je tu pritom zvyšovanie funkčnosti a flexibility využitia mobiliáru. Mestská zeleň napríklad ponúka výrazné zlepšenie klimatického komfortu, kým nahrádzanie stĺpikov lavičkami a inými prvkami mobiliáru robí verejný priestor funkčnejším a prehľadnejším.

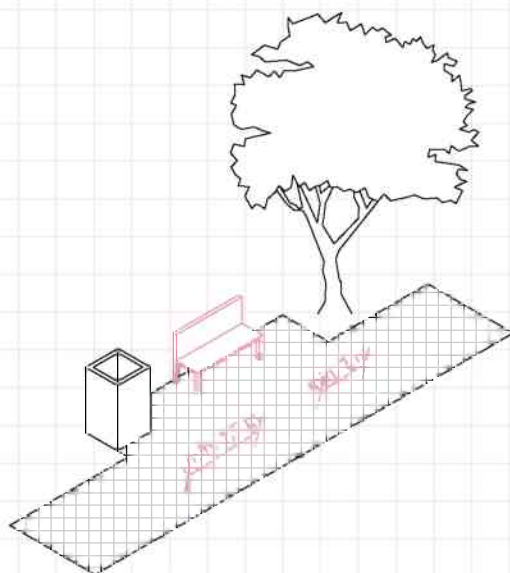

Vzdialenosť iných prvkov mobiliáru od lavičky musí byť aspoň 1 m.

Je dôležité, aby jednotlivé prvky mobiliáru boli farebne a materiálovo zjednotené v závislosti od lokality, v ktorej sa nachádzajú. **Vzdialenosť medzi lavičkou a jednotlivými prvkami vo verejnom priestore musí byť minimálne 1 m.**

Výnimku tvoria koše, ktoré sa môžu osádzať iba z jednej strany lavičky vo vzdialenosti 1,50 m, z dôvodu priateľského umiestnenia vozíka, či kočíka.

V prípade, že je lavička umiestnená v nike a je pri nej vyhradené iba jedno miesto na vozík alebo kočík, kôš sa nesmie nachádzať vedľa tohto miesta, ale mal by byť umiestnený na alternatívnom mieste. Koše nesmú zasahovať do manipulačného priestoru v okolí lavičky (pozri sekciu → *Inkluzívny prístup k mobiliáru*).

Umiestnenie koša vo vzťahu k lavičke musí zohľadňovať inkluzívny dizajn.

Pri osádzaní lavičiek by sa malo vždy myslieť na mikroklimatické prejavy v meste. Mesto tvorí členitý priestor s mnohými typmi povrchov, výškovými budovami a nerovnomernou distribúciou zelene, preto je nevyhnutné zohľadňovať zásadný vplyv, ktoré tieto atribúty majú na zdravie a komfort obyvateľov. Toto je obzvlášť dôležité v dobe klimatickej krízy, kedy sa extrémne prejavy počasia stávajú každoročnou skutočnosťou.

Lavičky by sa preto mali osádzať v priestoroch ponúkajúcich tieň (napr. stromoradie), ale taktiež aj s ohľadom na poveternostné podmienky v blízkosti výškových budov a v blízkosti ochladzujúcich prvkov ako sú fontány a vodné prvky. Lavičky je potrebné osádzať tak, aby nedošlo pri inštalácii alebo ich používaní k narušeniu a poškodzovaniu koreňových sústav jestvujúcich drevín⁴ (pozri → *Princípy a štandardy zelene v meste*).

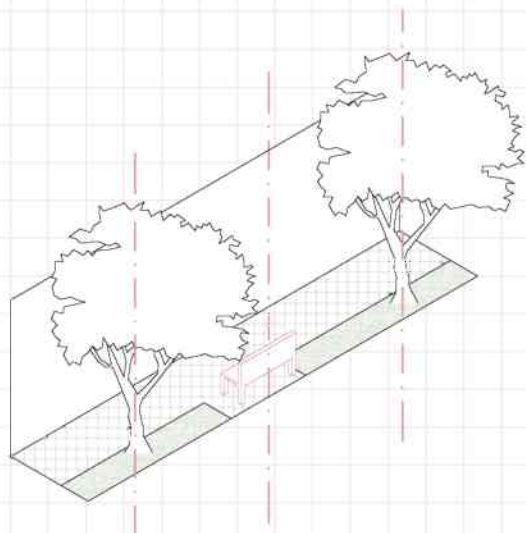
12 Pri umiestňovaní lavičiek je nevyhnutné myslieť na vhodné mikroklimatické podmienky, napr. dostupnosť tieňa. Bratislava, Medická záhrada

13 Koše je vhodné umiestňovať v blízkosti lavičiek, nie však bližšie ako 1,50 m od najbližšej hrany lavičky. Bratislava, Parčík Záhradnícka x Karadžičova

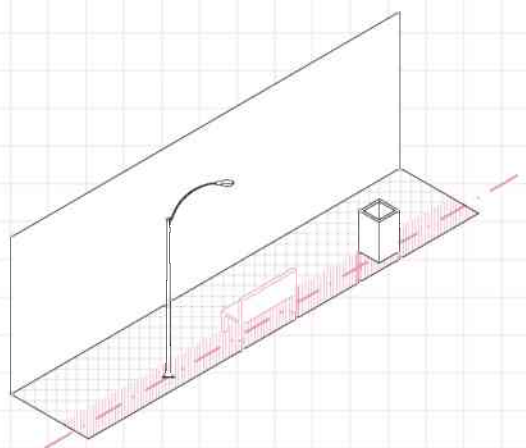
Kompozícia

Pri umiestňovaní lavičiek vo verejnom priestore je dôležité zohľadňovať celkovú kompozíciu daného priestranstva. Pri navrhovaní usporiadania verejného priestoru je vo všeobecnosti potrebné určiť os daného priestoru a dbať na rytmus v osádzaní jednotlivých prvkov mobiliáru. Tento princíp je významným krokom k spriehľadneniu verejného priestoru a k zvýšeniu jeho funkčnosti ako aj estetickej kvality.

Prvky mobiliáru musia byť umiestnené súmerne s osou verejného priestoru.

Prvky mobiliáru ako také by mali vytvárať pás mobiliáru a zelene (PMZ) v jednej línii s komunikáciami, a takto zjednocovať a spriehľadniť verejný priestor. V prípade umiestňovania lavičiek v PMZ susediaceho minimálne z jednej strany s komunikáciou je vhodné dodržiavať rytmické osadenie mobiliáru a zelene do tohto pásu tak, aby sa minimalizovala potreba použitia stĺpikov v priestore. V takomto prípade nesmú byť medzery medzi týmito prvkami väčšie ako 2 m.

Prvky mobiliáru by mali vytvárať PMZ a minimalizovať potrebu osádzania stĺpikov.

14 Lavičky je vhodné umiestňovať do pásu mobiliáru a zelene a dodržiavať stanovenú kompozičnú os pásu.
Bratislava, Poštová

15 Pri umiestňovaní lavičiek je nevyhnutné dodržiavať vzájomný rytmus rozstupov.
Bratislava, Medická záhrada

16 Lavičky je potrebné komponovať i vo vzťahu so zelenou.
Bratislava, vnútroblok na Škultétyho ulici

Dizajn

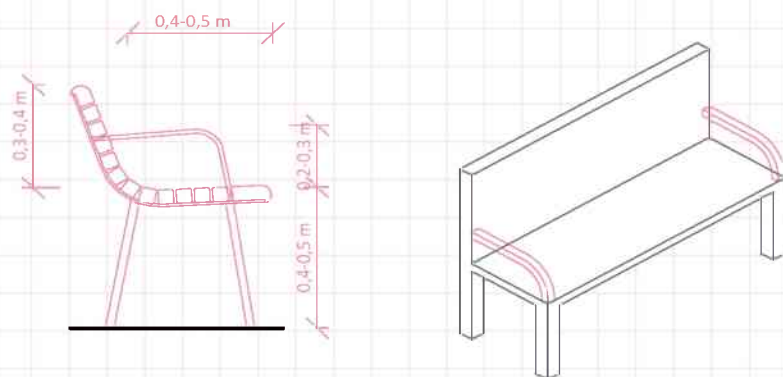
Bratislavská lavička

Na základe vzájomnej spolupráce hlavného mesta Bratislava s hlavným mestom Praha získala Bratislava unikátny dizajn novej **bratislavskej lavičky**, ktorý vychádza z uznávaného historického československého dizajnu. Vďaka svojmu funkčnému, ergonomickému a pohodlnému dizajnu, ktorý zodpovedá našim kritériám pre kvalitný mestský mobiliár, by sa bratislavská lavička mala stať štandardným typomestskej lavičky. Tieto lavičky by mali byť umiestňované v charakteristických a uzlových priestoroch mesta, pričom vďaka svojmu univerzálnemu dizajnu sú vhodné do historických, moderných aj súčasných mestských štruktúr (pre detaily umiestňovania pozri sekcie → *Zonácia mesta* a *Typ a tvar*).

Všeobecné princípy dizajnu

Zo sekcií *Zonácia mesta* a *Typ a tvar* vyplýva, že v priestoroch, v ktorých nie je možné umiestniť mestský mobiliár, je potrebné definovať dizajn a umiestnenie mobiliáru s ohľadom na konkrétne mestské prostredie. Individuálne je pritom potrebné pristupovať aj k priestorom, pri ktorých je žiadúca unikátnosť a originalita pri navrhovaní mobiliáru (pozri sekciu → *Alternatívy dizajnu sedenia* a dokument **Manifest verejných priestorov** časť *Atraktívne mesto*).

Základné ergonomické parametre, ktoré definujeme v tejto sekcii, vychádzajú z analýzy existujúcich dokumentov, konzultácií v oblasti inkluzívneho dizajnu a z vyhodnotenia zaužívaných štandardov pri dizajne lavičiek.

Základné ergonomické požiadavky pre dizajn lavičiek.

17 Unikátny dizajn Bratislavskej lavičky, ktorý vzišiel z dizajновой súťaže organizovanej mestom Praha. Bratislava, nádvorie Primaciálneho paláca

18 Pri osádzaní lavičiek je vhodné myslieť i na osádzanie variant s podrúčkami. Bratislava, vnútroblok na Škultétyho ulici

19 Lavičky bez operadla sú vhodné pre flexibilné a krátkodobé sedenie. Bratislava, Park Jama

V oblastiach s vyšším výskytom pohybovo znevýhodnených osôb (napr. seniorov) je vhodné zvážiť osádzanie lavičiek s podrúčkami, keďže ponúkajú lepšiu oporu pri používaní lavičky. Príkladmi takýchto miest sú zastávky a prestupové body MHD alebo okolia sociálnych, zdravotných, či náboženských budov.

Lavičky s úpravou proti ležaniu sú považované za nevhodné a je potrebné vyhnúť sa ich umiestňovaniu v meste. Akceptovateľnou alternatívou sú riešenia mobiliáru pre sedenie jednej osoby umiestňované vo vzájomných zoskupeniach, ktoré ponúkajú variabilné využitie pre skupinu i jednotlivca (pozri → *Sedenie pre jednotlivcov*).

Na frekventovaných peších ťahoch a v priestoroch, kde sa vo všeobecnosti rýchlo obmieňajú ľudia, ako sú oblasti v blízkosti veľkých staníc verejnej dopravy, je vhodné umiestňovať lavičky bez operadla. Takto sa umožní flexibilné a obojstranné využitie lavičky.

Lavičky nesmú slúžiť ako reklamná plocha. Na lavičke môže byť umiestnené iba označenie vlastníka lavičky (mesto a jeho mestské časti, súkromný investor, prípadne donor a pod.). Logo smie byť umiestnené ako celistvý prvok v neutrálnom vyhotovení voči materiálu a sfarbeniu lavičky. Logo nesmie reliéfne vystupovať.

Použitie historizujúceho mobiliáru je vhodné iba v odôvodnených prípadoch v lokalitách, kde tento dizajn kopíruje pôvodný historický dizajn. Takýto dizajn lavičky je prípustný v pamiatkovo chránených zónach a areáloch prislúchajúcich k pamiatkovo chráneným budovám, ktorým približne zodpovedá Zóna A. V ostatných zónach je použitie historizujúceho mobiliáru nevhodné.

Povrchová úprava mobiliáru by mala byť odolná voči vandalizmu, pričom lavičky a ich jednotlivé časti by mali byť ľahko vymeniteľné a jednoduché na údržbu. Je nevyhnutné zabezpečovať pravidelnú údržbu a opravu lavičiek, čistenie lavičiek a ich okolia a každoročnú aplikáciu ochranného náteru drevených povrchov, aby sa predišlo ich predčasnému opotrebovaniu. Toto je dôležité nielen z estetického a užívateľského, ale aj ekonomického hľadiska.

20 Historizujúci mobiliár je nevyhnutné aplikovať v historicky hodnotných zónach a v okolí historicky hodnotných budov. Bratislava, Hviezdoslavovo námestie

21 Lavička nesmie slúžiť ako reklamná plocha, ale môže sa na ňu umiestniť logo investora. Bratislava, Primaciálne námestie

22 Pri výbere lavičiek sa odporúča voliť lavičky, ktoré je možné jednoducho opravovať, napr. vďaka vymeniteľným dielom. Bratislava, nádvorie Primaciálneho paláca

Typ a tvar

Zóna A1 (pamiatková rezervácia) – okrem Primaciálneho námestia a Námestia Nežnej revolúcie

Historizujúci dizajn, liatinová oceľová konštrukcia s antracitovou povrchovou úpravou, oceľové podrúčky, drevená výplň sedacej časti a operadla, latovanie cca 10 × 2 cm, povrchová úprava tmavé morenie. Tieto lavičky by mali ponúkať možnosť ukotvenia do podlažia.

Zóna A2 (CMO) – okrem Hviezdoslavovho námestia

Zóna B (zvyšok mesta) – okrem sídliskových štruktúr a priemyselných areálov

Kompozičné osi

Preferencia pre **bratislavskú lavičku**. Alternatívne moderný dizajn, organické tvary, subtilná kovová konštrukcia s antracitovou povrchovou úpravou, alternatívy s operadlom, bez operadla, s podrúčkami, bez podrúčok, drevená výplň sedacej časti a operadla, tvrdé drevo z lokálnych zdrojov. Latovanie cca 5 × 2 cm, povrchová úprava – termizácia, bezfarebný olej.

Varianty osadenia:

- podpovrchové kotvenie do betónovej pätky
- povrchové kotvenie do dlažby alebo iného povrchu

Zóna B (zvyšok mesta) – sídliskové štruktúry a priemyselné areály

Moderný dizajn, geometrickejšie prevedenie, mohutnejšia kovová nosná konštrukcia s pozinkovanou povrchovou úpravou. Alternatívna nosná časť z betónu resp. prírodného kameňa, alternatívy s operadlom, bez operadla, s podrúčkami, bez podrúčok, drevená výplň sedacej časti príp. operadla, prevedenie tvrdé drevo s bezfarebnou povrchovou úpravou.

Varianty osadenia:

- podpovrchové kotvenie do betónovej pätky
- povrchové kotvenie do dlažby alebo iného povrchu

Zóna C (prírodné prostredie)

Prírodné materiály (drevo), masívnejšie konštrukcie, menej ocele.

Varianty osadenia:

- podpovrchové kotvenie do betónovej pätky
- kotvenie na oceľové vruty v teréne

23 Príklad moderného dizajnu s organickými líniami vhodného do historických, ale aj modernejších urbanistických štruktúr.

24 Príklad moderného dizajnu s geometrickými líniami vhodného do moderných urbanistických štruktúr alebo do dynamických oblastí so zvýšenou formou mobility.

25 Príklad vyhotovenia lavičky prevažne z prírodných materiálov hodiaceho sa do prírodného prostredia.

Farby a materiály

Vhodnými materiálmi pri dizajne lavičiek sú drevo, kov a prírodný kameň, no primeranosť ich využitia sa líši v závislosti od charakteru priestoru, funkcie a kontextu. **Preferovaným materiálom v exteriéri je však drevo, keďže poskytuje najväčší užívateľský komfort vďaka nízkej vodivosti tepla a relatívnej mäkkosti.** Menej vhodné materiály sú kov a kameň, ktorých tepelná vodivosť výrazne znižuje komfortnosť sedenia v zimných a letných mesiacoch. Tieto materiály sú vhodné len pri špecifických situáciách, ako sú terénne sedenie (integrované napríklad v schodisku), pri miestach kde je predpoklad zvýšeného namáhania lavičiek (napríklad pri športových či priemyselných areáloch) a pri špecifických architektonických riešeniach. Nevhodným materiálom sú plastové prvky verejného priestoru.

Detaily vhodných materiálov sú definované nasledovne:

- Drevo:** Je najvhodnejším materiálom pre sedací mobiliár, a to obzvlášť v oblastiach, kde sa očakáva dlhší pobyt užívateľov, napríklad v parkoch či pri frekventovaných peších ťahoch. Drevo je však najviac náchylným materiálom na vandalizmus a opotrebovanie sa, preto je potrebné zvoliť drevo vyššej tvrdosti. S ohľadom na súčasné environmentálne výzvy je tiež potrebné používať drevo, ktoré je dostupné z lokálnych zdrojov. **Vhodnými typmi dreva sú napríklad agát či jaseň.** Termizácia dreva, jeho pravidelná údržba a každoročné aplikovanie ochranného náteru sú spôsoby, akými predĺžiť životnosť drevených komponentov lavičiek.
- Kov:** Kovové lavičky môžu byť použité v priestoroch, kde sa očakáva nadmerné používanie či vandalizmus, keďže sú jednoduché na údržbu. Je ale nevyhnutné, aby sa tento typ lavičiek pevne fixoval do zeme kvôli bezpečnosti. Vhodnými typmi kovu sú oceľ, prípadne zliatina, pričom vo všeobecnosti je nutné sa vyhýbať mäkkým kovom. **Vhodnými farebnými odtieňmi sú antracit /RAL 7016/.** Prípustné je aj pozinkovanie povrchu.
- Kameň/betón:** Kamenné a betónové lavičky sú prijateľné tam, kde budú súčasťou dizajnu daného priestranstva, napríklad integrované vo svahu v prírodnom prostredí. **Je potrebné využívať čo najtrvácnejší a odolný materiál, preferovane z prírodného kameňa z lokálnych zdrojov, napríklad žula.** Prípustný je aj svetlý betón.

26 Drevo sa odporúča ako základný univerzálny materiál pre sedáciu časť lavičky. Bratislava, Park Jama

27 Použitie kovových lavičiek je vhodné v nadmerne využívaných priestoroch. Bratislava, Landerevova ulica

28 Pri použití kamenných lavičiek by sa mali voliť dlhotrvácne a odolné materiály. Treba však dbať na spevnenie povrchu pred lavičkou. Bratislava, Nábrežie Pribinova

Alternatívy dizajnu sedenia

Kým typické priestory ako sú ulice a malé parky je vhodné unifikovať, charakteristické priestory, ktorými sú napríklad nábrežia, mestské parky či inak významné priestory sú vhodné na umiestnenie originálneho, multifunkčného či pohyblivého mobiliáru. **K charakteristickým priestorom je potrebné pristupovať individuálne**, pričom návrh aj realizáciu významných verejných priestorov je potrebné zveriť architektom, ideálne formou súťaže návrhov. Týmto spôsobom sa nielen podporí unikátny charakter takýchto priestorov, ale zvýši sa aj ich celková atraktivita (pozri → **Manifest verejných priestorov** časť *Atraktívne mesto*).

Pri voľbe atypického mobiliáru je dôležité zváženie jeho funkcie. Ak sa chce doceliť zvýšená socializácia užívateľov mobiliáru a flexibilné využitie priestoru, mobilný nábytok je ideálnou voľbou, keďže umožňuje prispôbenie prostredia potrebám verejnosti. Zároveň je však tento typ nábytku najnáročnejší na údržbu, pretože vyžaduje zvýšený dozor.

Vhodnou alternatívou štandardných lavičiek je taktiež využívanie pobytových schodov a plôch, a to najmä pri miestach s vysokou pešou mobilitou. Takáto alternatíva dizajnu sedenia je vhodná pre väčšie skupiny užívateľov a môže v rôznych podobách podnecovať kreatívne využitie priestoru.

Podobne vhodné je tiež zdvojovanie funkcie lavičiek napríklad ako prvku ochraňujúceho zeleň, alebo v rámci úpravy okenných parapet, čo je vhodné najmä pri úzkych chodníkoch (tento model je rozpracovaný v *Princípoch a štandardoch exteriérových terás*). **Každý alternatívny dizajn mobiliáru však musí rešpektovať ľudskú mierku a kontext a charakter daného priestoru.**

29 Tvorba pobytových schodov v rámci nových projektov je vítanou formou sedenia, ktorá však musí rešpektovať princípy a zásady univerzálneho dizajnu. Bratislava, Nábrežie v zóne Pribinova

30 Variabilné a pohyblivé sedenie je vhodné umiestňovať predovšetkým na námestia a do parkov. Bratislava, Primaciálne námestie

31 Lavičky je vhodné vytvárať ako prirodzenú ochranu stromov, pričom je potrebné zachovať dostatočný priestor pre jeho rast. Bratislava, Landererov park

32 Lavičky je vhodné kombinovať s ochrannými prvkami zelene (napr. kvetináčmi) tak, aby bolo možné zabezpečovať pravidelnú údržbu zelene. Bratislava, Námestie M. R. Štefánika

Sedenie so stolmi

Vhodnou alternatívou k štandardným lavičkám sú aj adekvátne umiestnené sedenia so stolom, ktoré ponúkajú flexibilné využitie verejného priestoru. Takéto sedenie je obzvlášť vhodné vo verejných priestoroch s prevládajúcou pobytovou funkciou, kde existuje predpoklad pre dlhodobé trávenie času, napríklad vo vnútroblokoch či v prírodnom prostredí.

Pri dizajne sedenia so stolmi je obzvlášť dôležité dbať na inkluzívny dizajn mobiliáru. **Takéto sedenie by malo poskytovať priestor pre užívateľov na invalidnom vozíku a zároveň by mal byť priestor v okolí sedenia spevnený, aj ak sa umiestňuje v zeleni.**

Schémy nižšie približujú všeobecné parametre sedenia so stolmi:

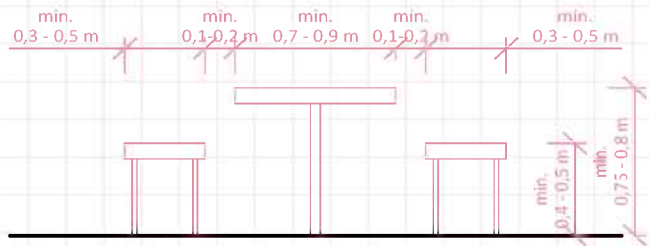

Schéma približuje odporúčané parametre sedenia so stolom.

Pre zabezpečenie inkluzívneho prístupu k stolom je potrebné dbať na umiestnenie jeho nôh buď v centre stola, alebo v jeho okrajoch.

33 Príklad vhodného dizajnu sedenia so stolom, ktorého parametre poskytujú dostatok priestoru napr. pre užívateľov s kočíkmi. Je však potrebné dbať na riadne spevnenie povrchu pod takýmto sedením.
Bratislava, Park pod lipami

Priestorové umiestnenie

Aj pri sedení so stolom je dôležité dodržiavať princípy a štandardy rozvinuté v tomto dokumente, napríklad týkajúcich sa vzájomných vzdialeností medzi rôznymi typmi mobiliáru.

Schémy nižšie približujú princípy umiestňovanie sedenia so stolom ako aj vzájomné vzťahy medzi prvkami vo verejnom priestore.

Pre špecifické príklady umiestňovania sedenia so stolmi pozri → *Modelové situácie*.

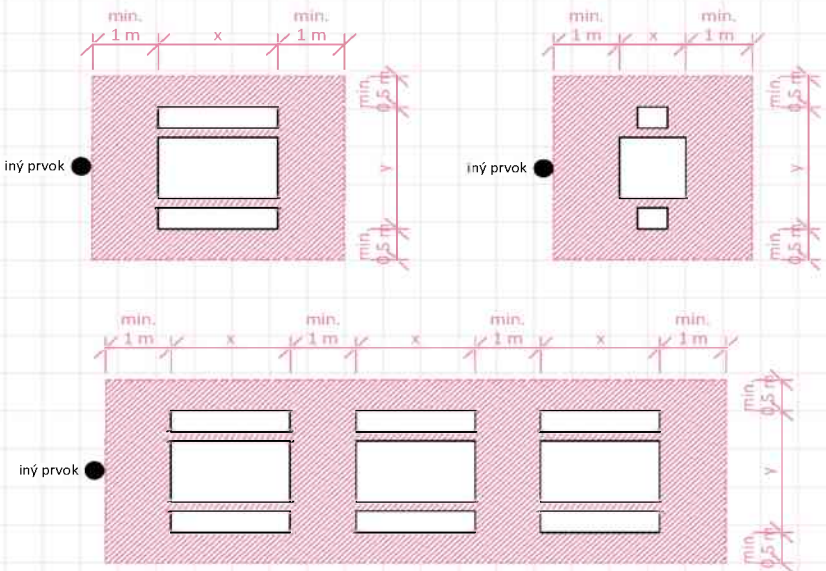

Schéma znázorňuje minimálnu vzdialenosť iného prvku od sedenia so stolom. Ružová plocha vymedzuje minimálny manipulačný priestor, ktorý by mal byť vždy spevnený.

Minimálna vzdialenosť medzi jednotlivým sedením je 1 m.

34 Vhodný príklad umiestnenia sedenia so stolom v zeleni. Pri spevnení povrchu sa použila dlažba, pri ktorej je však nevyhnutné dbať o kontinuálnu údržbu aby sa zamedzilo prerastaniu zeleňou. Česko, Praha

Sedenie pre jednotlivcov

Sedenie pre jednotlivcov je jednou z vhodných alternatív sedenia a to predovšetkým v blízkosti dopravne vyťažených uzlov. Umiestňovanie stoličiek vo verejnom priestore sa však taktiež musí riadiť princípmi, ktorých účelom je docielenie čo najväčšieho pocitu komfortu a bezpečnosti vo verejnom priestore.

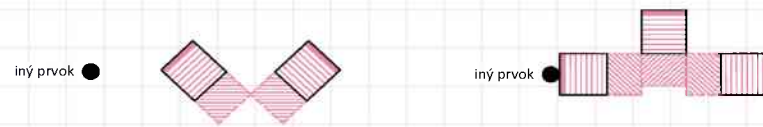
Stoličky vo verejnom priestore by nemali byť voľne uložené, ani tvoriť prekážku peším koridorom, ale mali by byť usporiadané v zoskupeniach tak, aby logicky zapadali do svojho kontextu. Stoličky sa nesmú umiestňovať v rade vedľa seba. Schémy nižšie znázorňujú parametre umiestňovania sedenia, minimálneho manipulačného priestoru a vzťahov k iným prvkom. Pre detaily pozri → *Manipulačný priestor a Vzťah s inými prvkami.*

Manipulačný priestor musí byť vytvorený aspoň z jednej strany sedenia.

Manipulačný priestor by mal byť vždy spevnený, pričom doňho nesmú zasahovať iné prvky vo verejnom priestore.

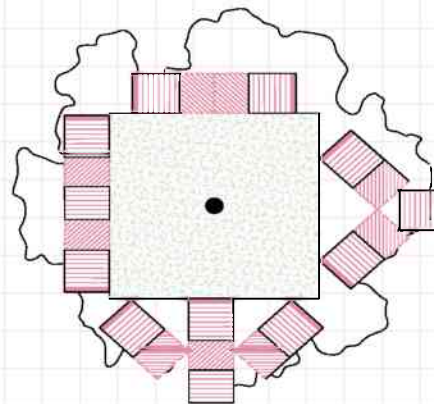

Sedenie pre jednotlivcov je potrebné vždy umiestňovať v zoskupeniach minimálne dvoch. Pri ich umiestňovaní je dôležité dbať na dodržiavanie princípov uvedených v tomto dokumente, predovšetkým manipulačných plôch a priestoru pre nohy.

Stoličky vo verejnom priestore je vhodné umiestňovať:

- v blízkosti zelene, ideálne pri rozhraniach zelene a spevneného povrchu,
- pri umeleckých prvkoch vo verejnom priestore, napr. pri fontánach,
- s celkovým ohľadom na výhľadové kvality.

Sedenie pre jednotlivcov by malo reagovať na svoj kontext a zapadať doňho. Obzvlášť dôležité je umiestňovanie takéhoto sedenia s ohľadom na výhľadové kvality, v blízkosti zelene, či vodných prvkov.

Vhodné je tiež využívanie stolíkov, ako znázorňuje ilustrácia vedľa.

35 Vhodný príklad umiestnenia sedenia pre jednotlivcov na rozhraní so zelenou. Sedenie nevytvára bariéru v priestore a je umiestňované vo vzájomných zoskupeniach. Bratislava, Parčík Záhradnícka x Karadžičova

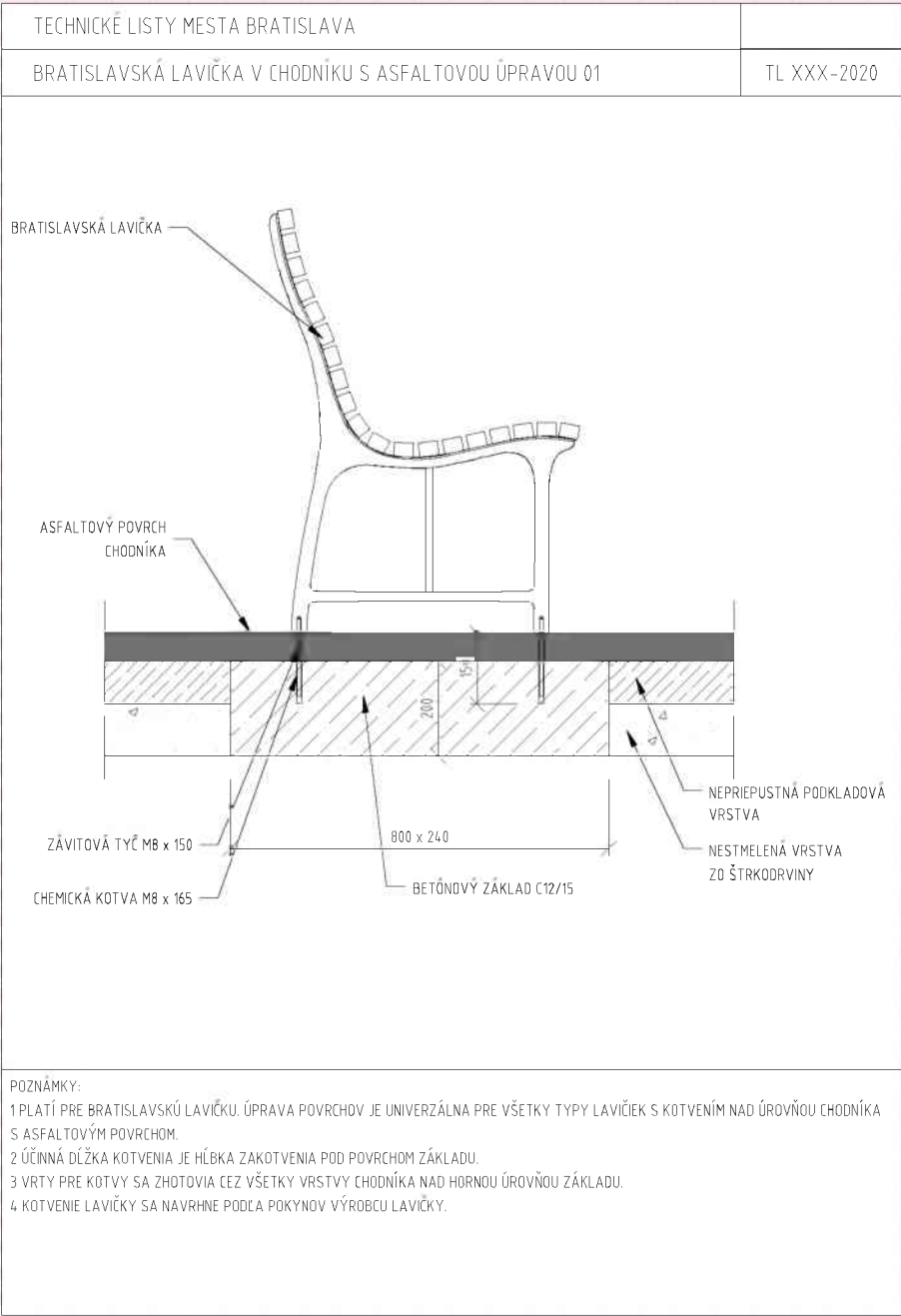
36 Príklad nevhodného umiestňovania sedenia pre jednotlivcov v rade vedľa seba. Pre takéto účely by sa mali používať lavičky. Bratislava, Medická záhrada

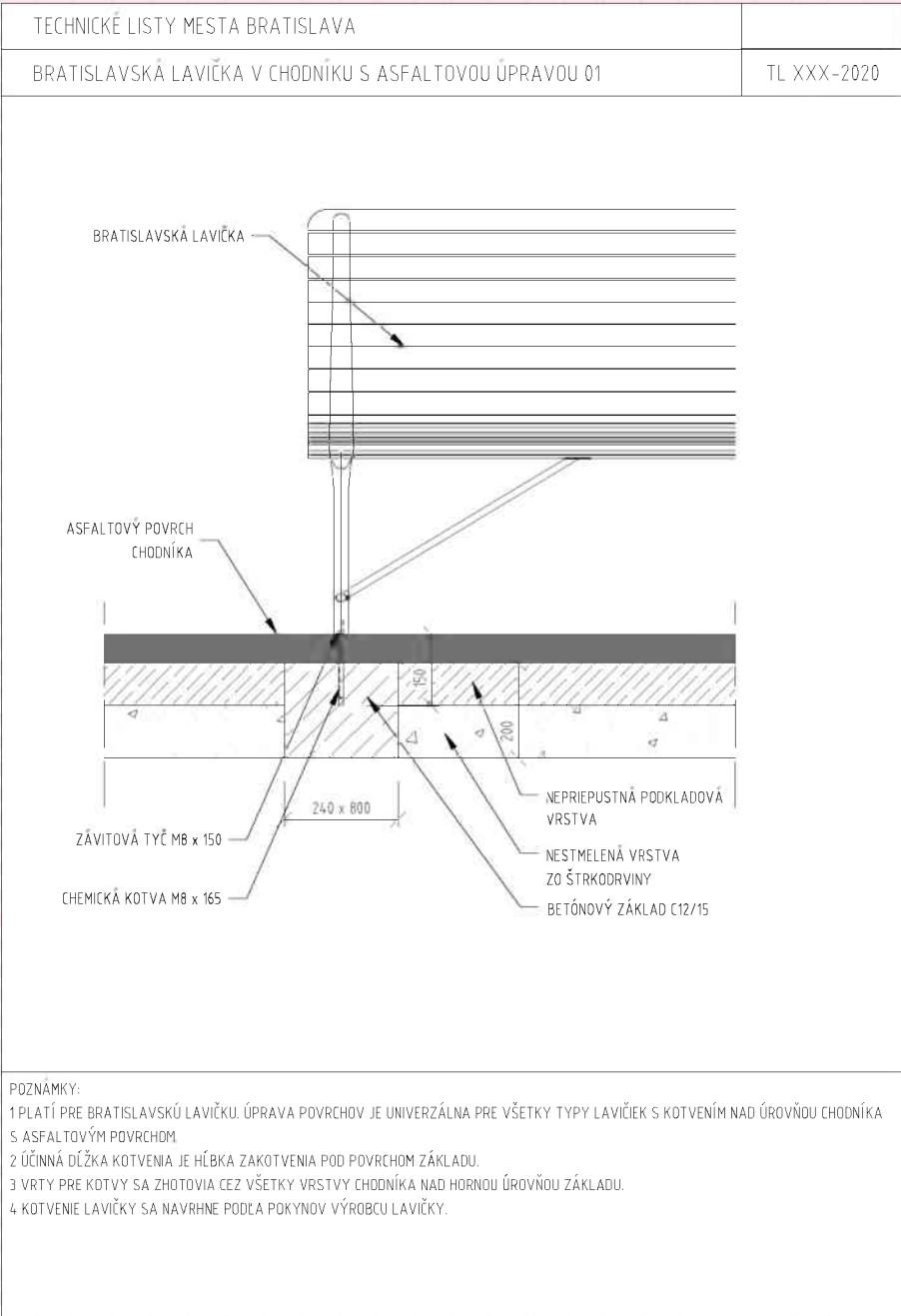
37 Vhodný príklad umiestnenia sedenia pre jednotlivcov pri dopravnom uzle. Je však dôležité dbať na umiestňovanie stoličiek v zoskupeniach minimálne dvoch. Bratislava, Trnavské mýto

Kotvenie do podkladu

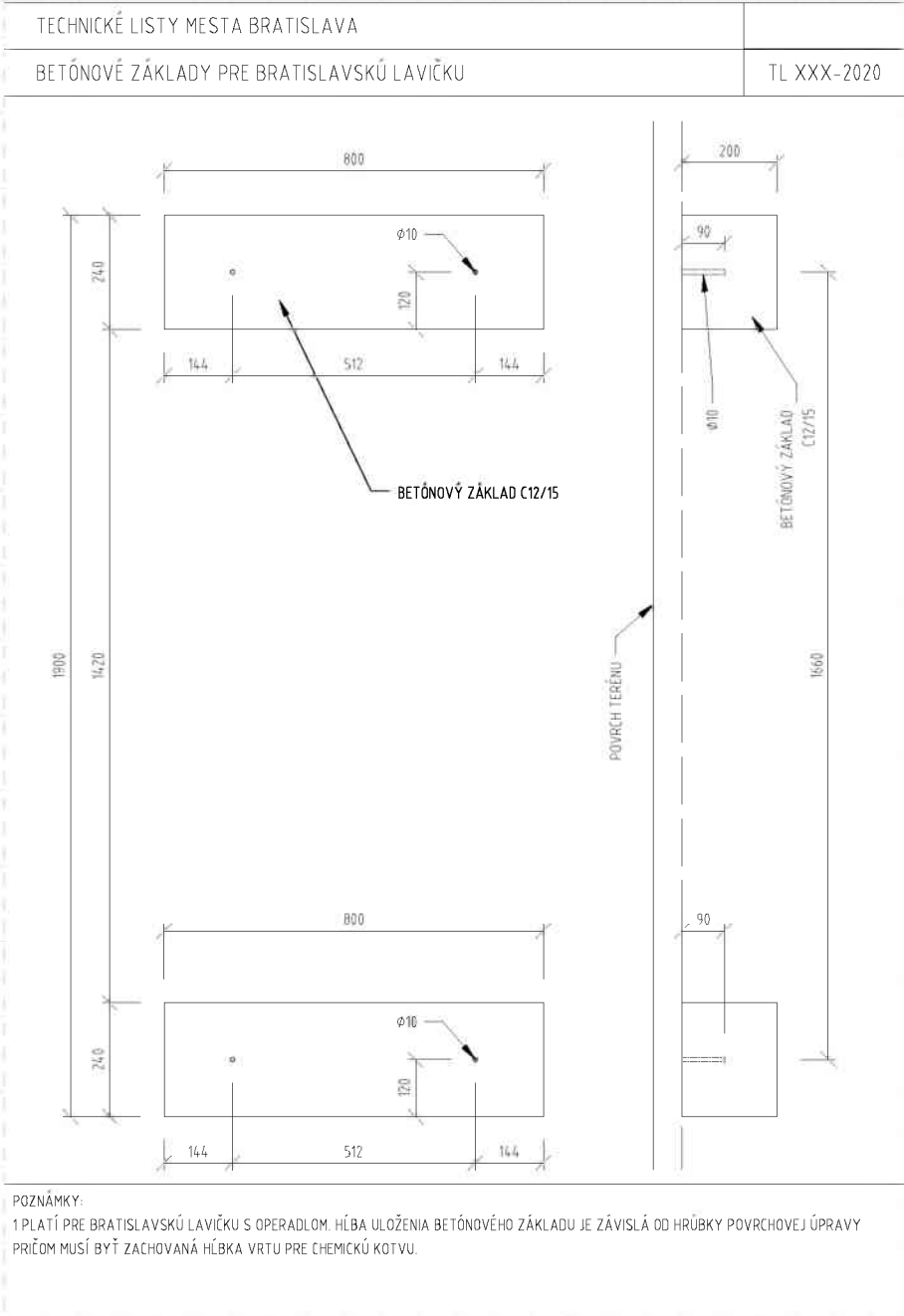
Kotvenie na chodníku s asfaltovou úpravou

Kotvenie na chodníku s asfaltovou úpravou

Vytýčenie základov

38 Kotvenie lavičky do pevného základu.

39 Detail kotvenia lavičky na chodníku s liatou úpravou.

40 Detail kotvenia lavičky na chodníku s dlažbou.

Modelové situácie

Modelové situácie poskytnuté v tomto dokumente boli identifikované ako priestorové situácie, ktoré sa opakovane vyskytujú v meste a ponúkajú možnosti pre výrazné zlepšenie situácie dostupnosti mobiliáru v meste. Najčastejšie pritom ide o umiestnenie na rozhraní rôznych typov komunikácií a zelene, pričom sa zohľadňujú aj špecifické požiadavky pri osádzaní odlišných typov lavičiek (s opierkou, bez opierky, sedenie so stolom).

Modelové situácie ponúkajú minimálne a optimálne parametre pre osádzanie lavičiek. Minimálne parametre sa môžu využívať len tam, kde optimálne rozmery nie sú uskutočniteľné.

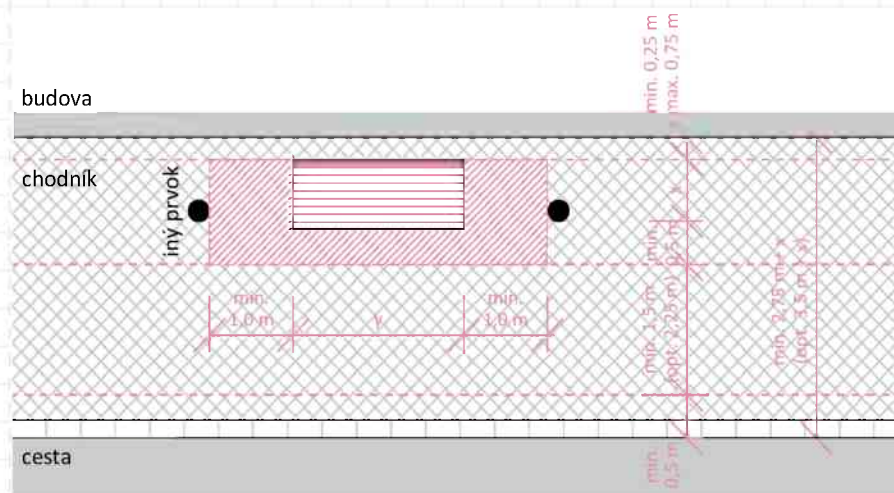
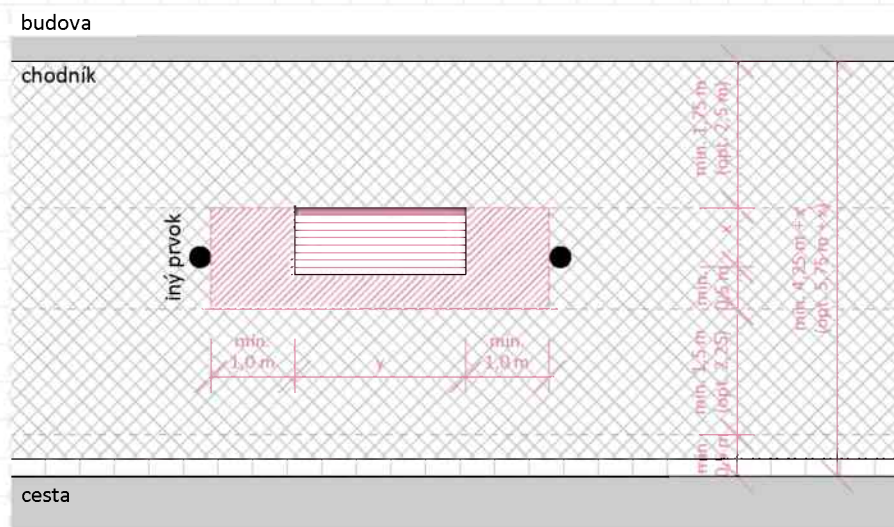
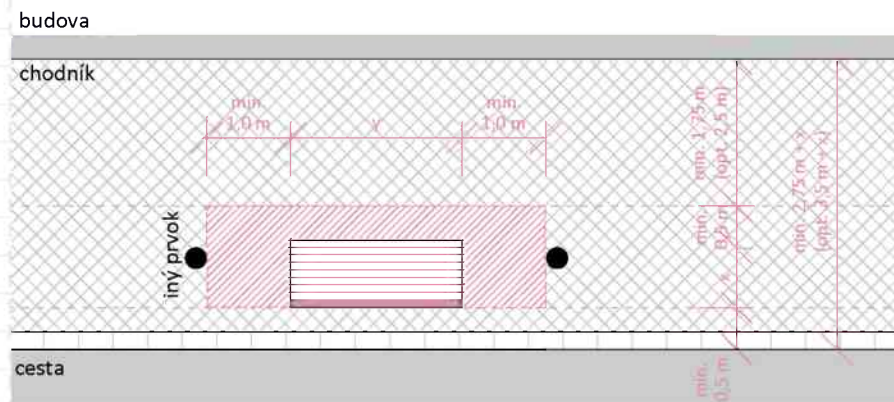
Lavička umiestnená pri komunikácii

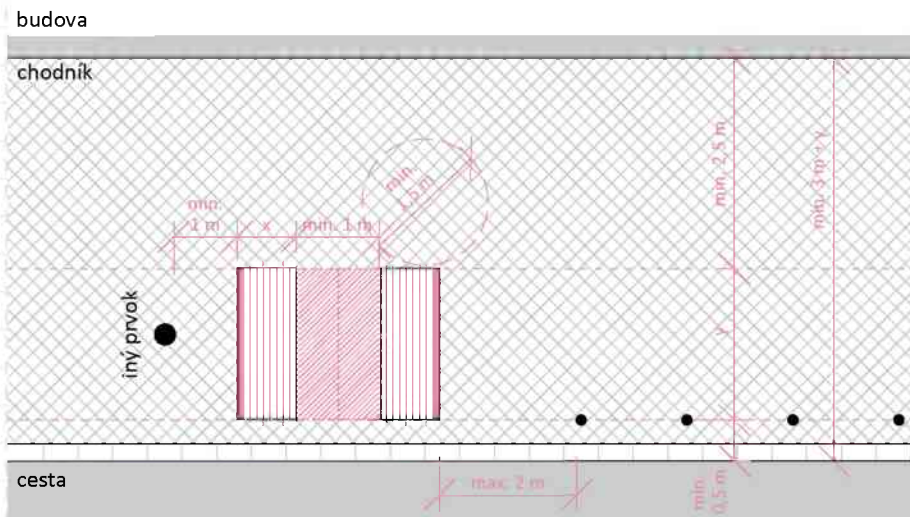
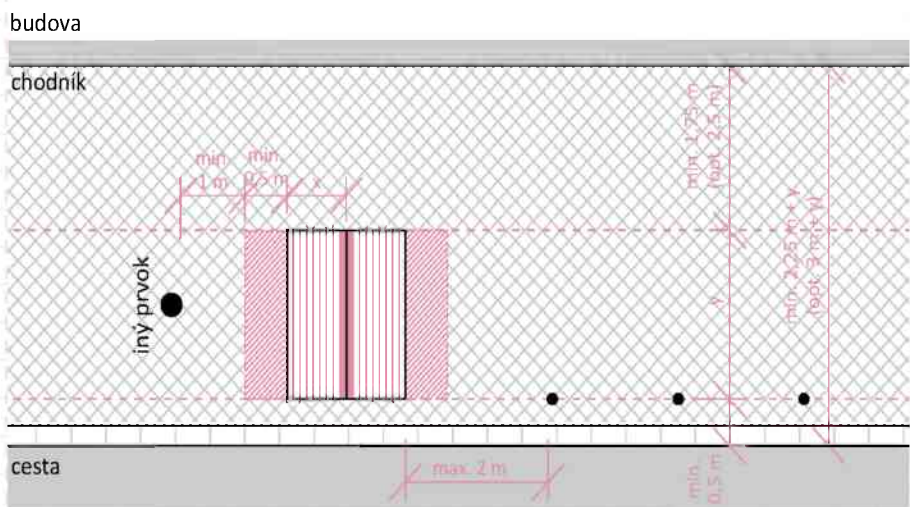
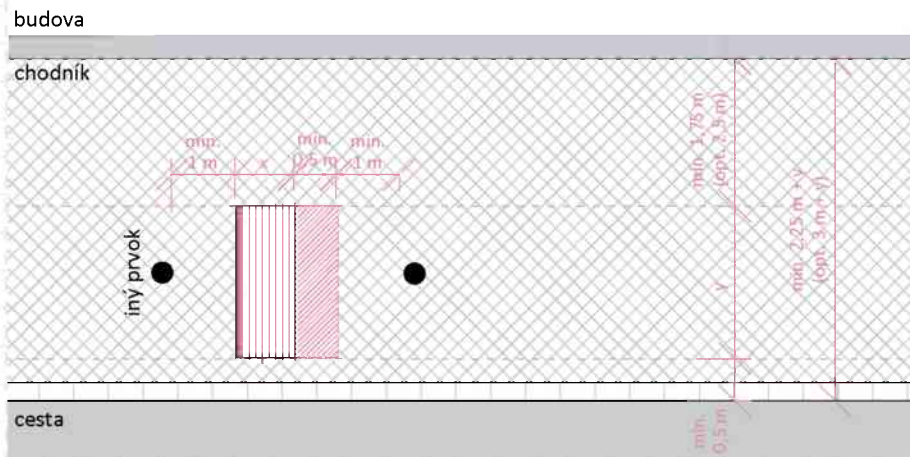
- Lavičky je potrebné osádzať na jednej osi s ostatnými prvkami mobiliáru, pričom musí byť dodržaná minimálna vzdialenosť prvkov od hrany lavičky minimálne 1 m, ideálne však nie viac ako 2 m.
- V zmysle STN 73 6110 je nutné zachovať minimálnu priechodnú šírku chodníka pri všetkých typoch cestných komunikácií (pozri sekciu → *Priechodná šírka chodníka*). Odporúča sa však aplikovať optimálnu priechodnú šírku, ktorou je minimálna priechodná šírka chodníka + 0,75 m.
- Vzdialenosť osadenej lavičky od okraja komunikácie by mala byť minimálne 0,5 m.
- Pri osádzaní lavičiek je potrebné dbať na zachovanie manipulačného priestoru (pozri sekciu → *Manipulačný priestor*).

Lavička s opierkou

Modelové situácie nižšie vyobrazujú minimálne a optimálne parametre osádzania lavičiek s opierkou na chodníku. **Optimálny parameter je pritom vždy preferovaným**, keďže vhodnejšie zodpovedá ľudskej mierke a zabezpečuje lepšiu plynulosť pešej mobility a užívateľského komfortu. Požadované parametre sa odlišujú v závislosti od typu rozhrania. Keďže rozmery rôznych typov lavičiek sa líšia, pri definovaní týchto parametrov pomenúvame minimálnu šírku chodníka, ku ktorej je vždy potrebné zarátať rozmery lavičky.

- Pri jednotlivých situáciách **X** značí šírku lavičky, kým **Y** značí jej dĺžku.
- V prípade chodníkov od optimálnej celkovej šírky 3 m + Y je možné lavičky osádzať kolmo. Je prijateľné tu zvažovať osadenie napríklad sedenia pre jednotlivcov, prípadne sedenia so stolom (pozri → *Sedenie so stolom*).
- Pri kolmom umiestnení môžu byť lavičky osádzané oproti sebe, prípadne chrbtom k sebe, musia však vždy poskytovať postačujúci manipulačný priestor pre kočík, vozík a pod. Poskytnuté scenáre zobrazujú niekoľko riešení tejto situácie.
- Vzdialenosť lavičky od fasády musí byť minimálne 0,25 m a maximálne 0,75 m.
- Vzdialenosť medzi chrbtom lavičky a iným prvkom vo verejnom priestore musí byť aspoň 0,90 m, aby sa zabezpečila jednoduchosť údržby.

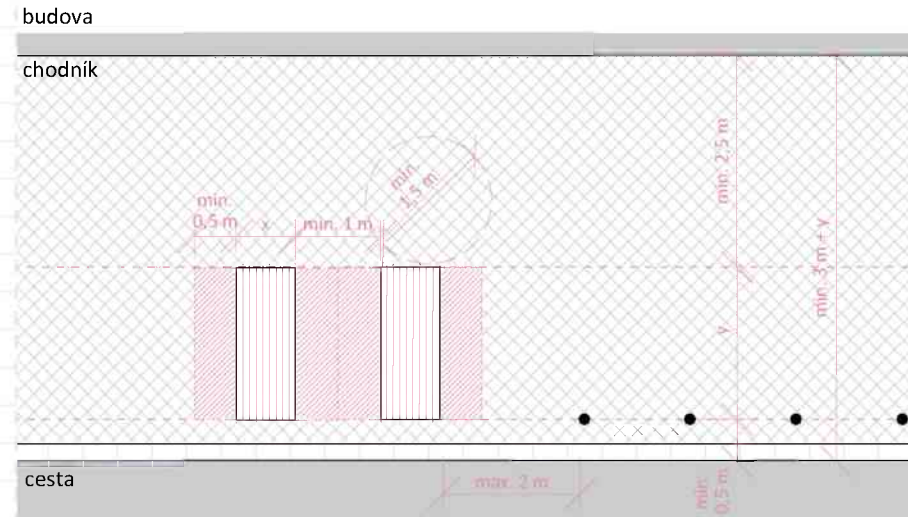
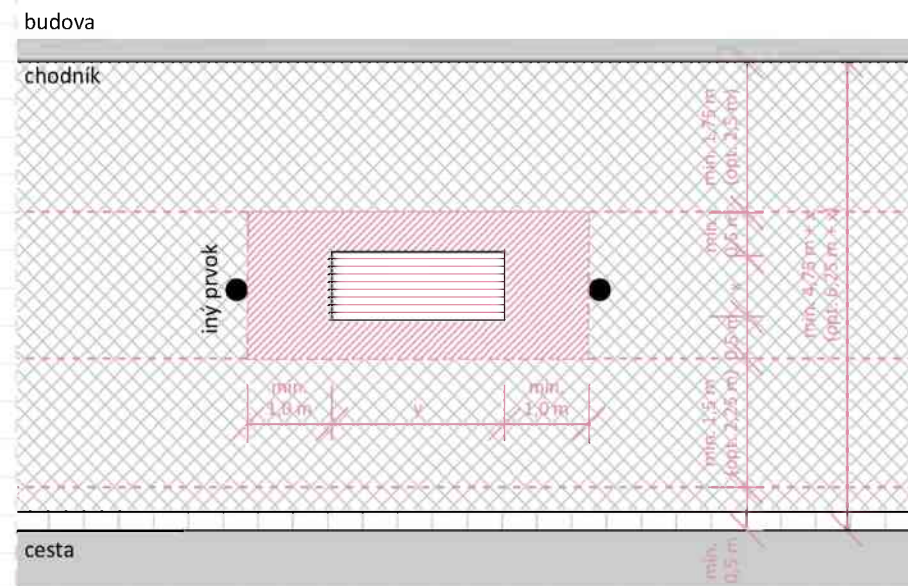

Lavička bez opierky

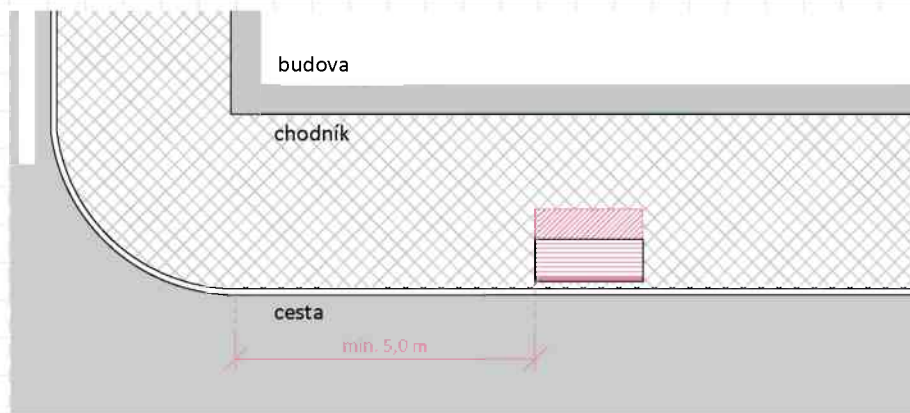
Modelové situácie vyobrazujú minimálne a optimálne parametre osádzania lavičiek bez opierky na chodníku. Keďže lavička bez opierky umožňuje sedenie z oboch strán, tento dizajn lavičky vyžaduje pozmenené priestorové parametre.

- Lavičky bez opierky sú najvhodnejšou alternatívou na sedenie na peších ťahoch, ktoré majú vysokú mieru mobility, napríklad pri prestupných staniciach či pri cyklocestách. Ilustrácie zobrazujú minimálne a optimálne scenáre pri rôznych typoch situácií, ktoré sa naskytujú pri osádzaní lavičiek bez opierky pri komunikácii.

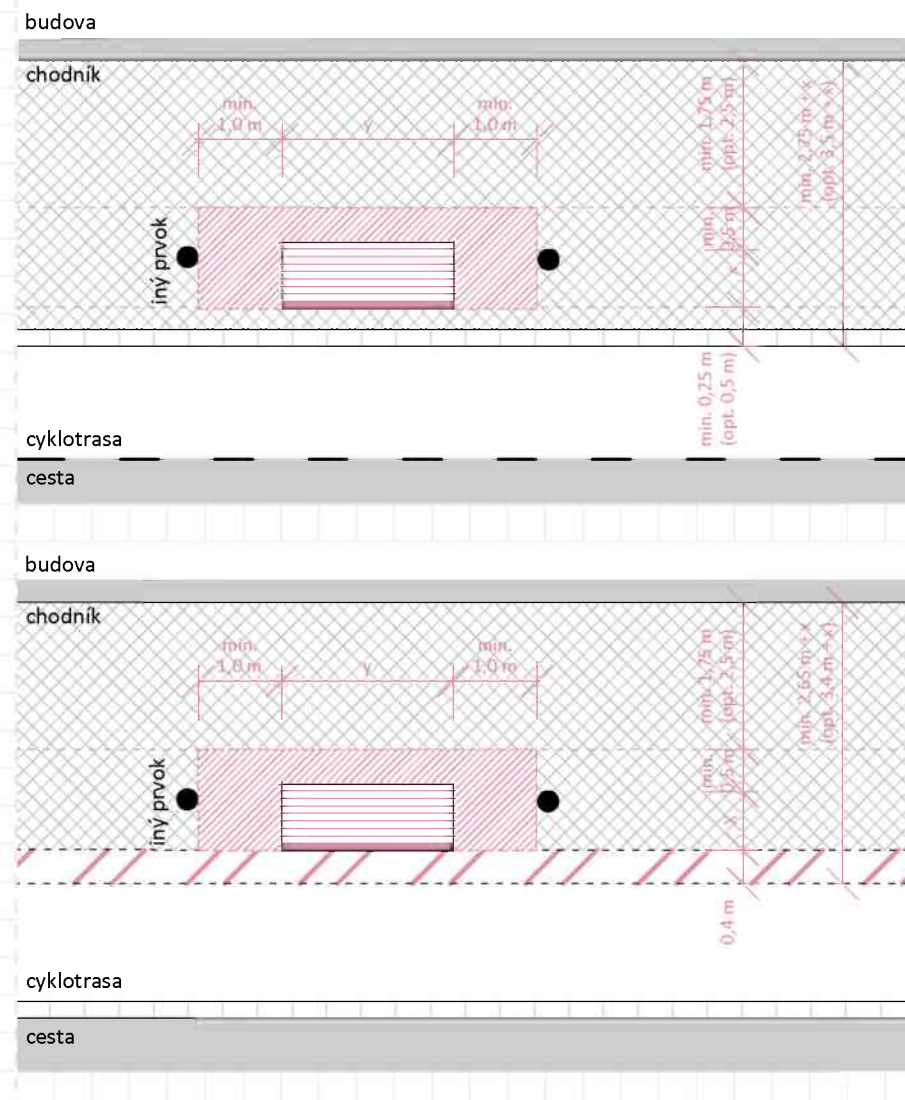
Lavička pred križovatkou a priechodom

- Je možné osádzať lavičky v blízkosti križovatiek a priechodov pre chodcov v rámci PMZ. Výška lavičky však nemôže prevýšiť 0,9 m, aby sa predišlo blokovaniu rozhľadu motorových vozidiel.
- Z hľadiska parametrov osádzania je potrebné dodržiavať rovnaké pravidlá ako pri osádzaní lavičiek na ulici (pozri → *Modelové situácie: Ulica*).
- Lavičky sa nesmú osádzať na vodiacich pásoch pre nevidiacich.
- Lavičky sú vhodnou a žiadanou náhradou za stĺpiky v blízkosti križovatiek.

Lavička na rozhraní cyklistickej komunikácie

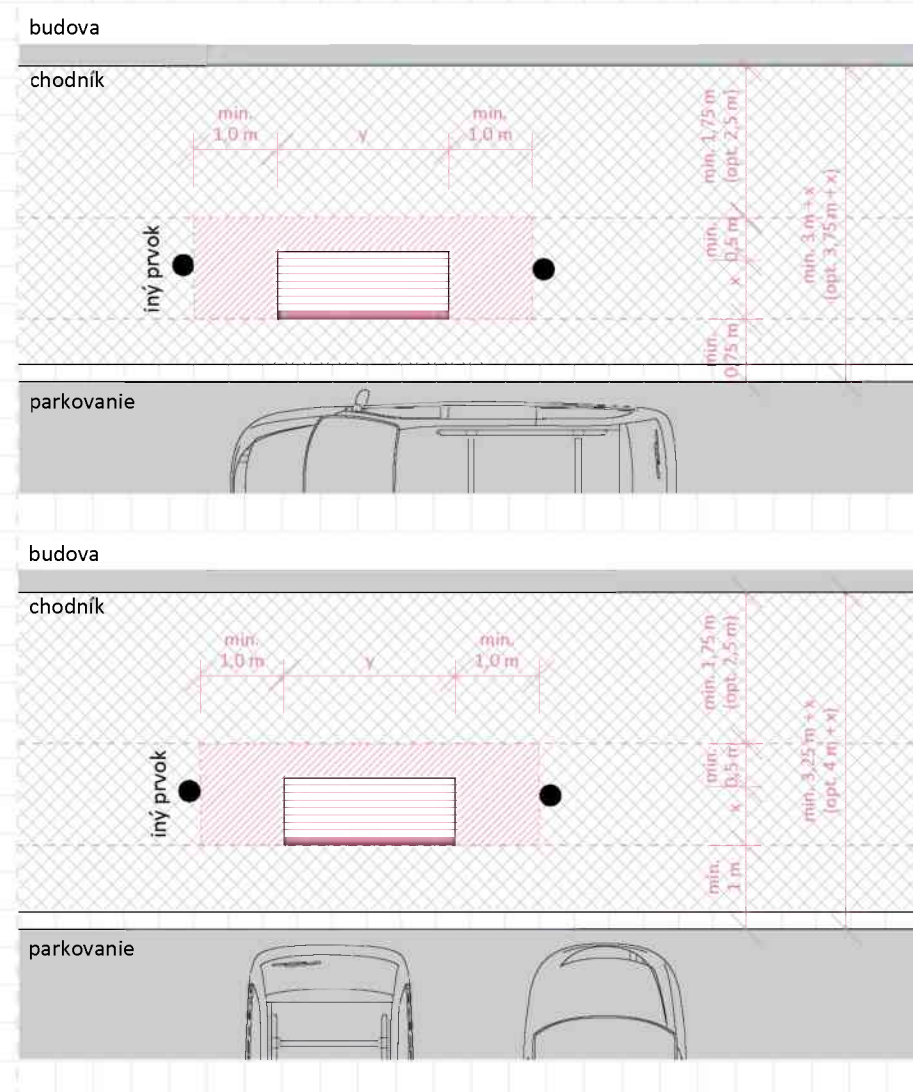
- Pri mimoúrovňovej cyklocesti je lavičky potrebné osádzať vo vzdialenosti min. 0,25 m od okraja komunikácie.
- Pri mimoúrovňovej kombinácii cyklocesty a chodníka je vhodné osádzať lavičky ako doplnok alebo náhradu stĺpikov.
- Osadená lavička by nemala zužovať priechodnosť chodníka pod 1,75 m.
- Pri jednoúrovňovej kombinácii cyklocesty a chodníka pre peších je možné osádzať lavičky na hranu varovného pásu.

Lavička pri parkovisku

V prípade, že lavičky sú osádzané pri rozhraní cesty, na ktorej parkujú motorové vozidlá, je potrebné rozšíriť bezpečnostný pás (v prípade pozdĺžneho parkovania na 0,75 m a v prípade kolmého parkovania na 1 m). Dôvodom pre toto rozšírenie je potreba vytvorenia postačujúceho priestoru pre prístup k vozidlu.

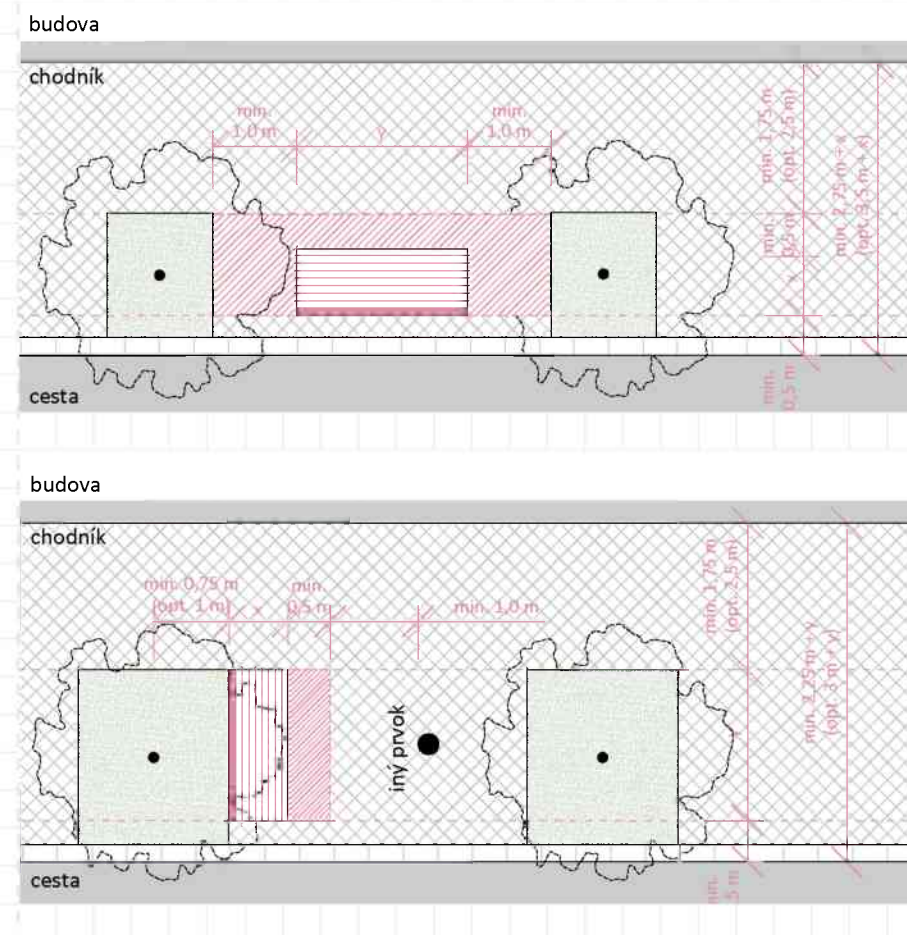
Scenáre nižšie detailne popisujú zmeny parametrov, ktoré nastávajú, ak sa lavičky s opierkou osádzajú pri parkovných miestach.

Lavička v stromoradi

Modelové situácie nižšie detailne zobrazujú možnosti, ktoré sa naskytujú pri osádzaní lavičiek s opierkou v stromoradi. Jednotlivé scenáre ponúkajú minimálne a optimálne parametre pre osádzanie lavičiek.

- Lavičky je potrebné osádzať osovo súmerne medzi stromami.
- Lavičky by mali optimálne ponechať 1 m odstup od kmeňa stromu, respektíve od okraja vsakovacej plochy stromu (napr. mreža) tak, aby sa vytvoril potrebný priestor pre odstavenie kočíka či vozíka.
- V prípade menších priestorových dimenzií je možné umiestniť lavičku na hranu vsakovacej plochy tak, ako je znázornené nižšie.
- Lavičky sa nesmú osádzať priamo na zelenej ploche. Pri osádzaní lavičiek v zelenom páse a v zeleni ako takej je potrebné vytvoriť spevnenú plochu (pozri sekciu → *Inkluzívny prístup k mobilitám*).
- Takéto umiestnenie musí poskytovať manipulačný priestor pre vozík, kočík a pod. Kôš nemôže byť umiestnený na tej istej strane ako manipulačný priestor (pozri → *Vzťah s inými prvkami vo verejnom priestore*).

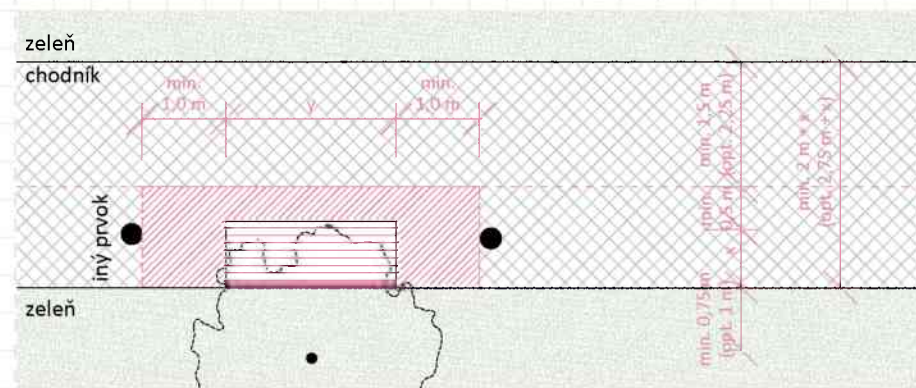
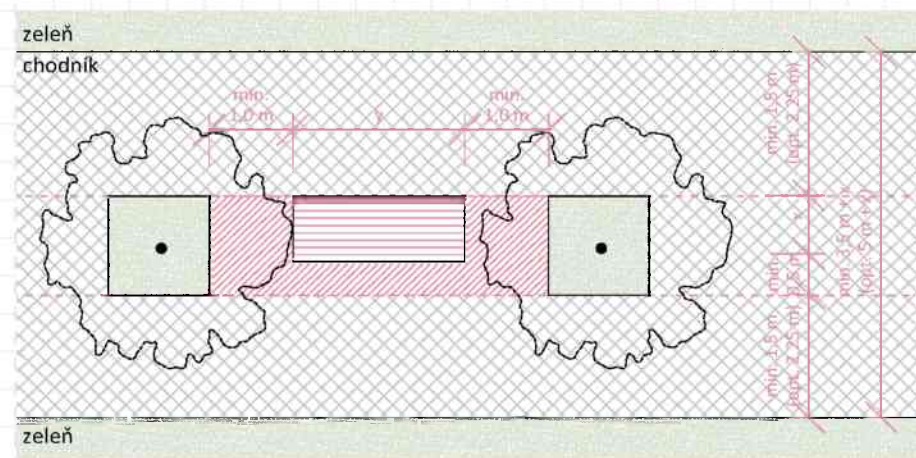

Lavička umiestnená v zeleni

Lavička s opierkou

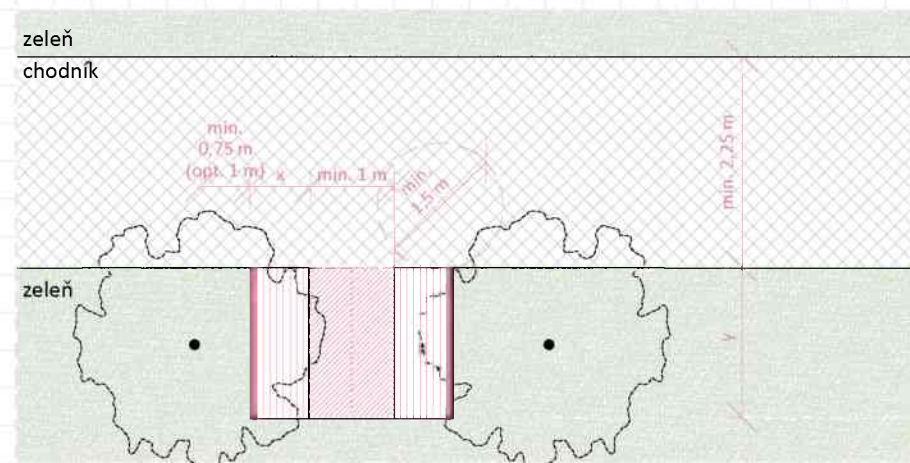
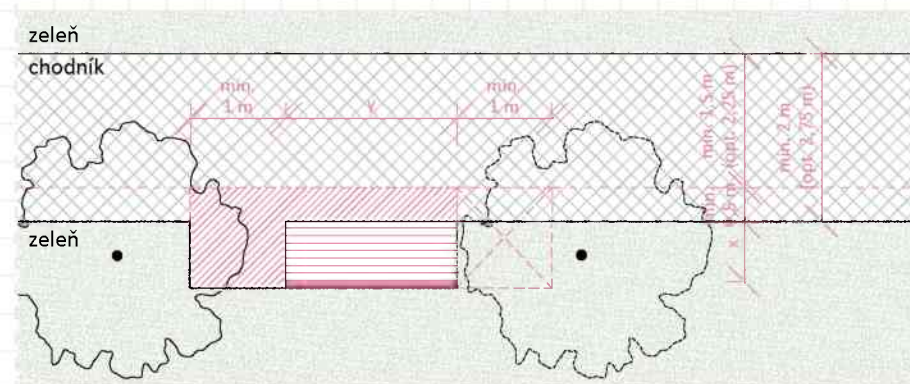
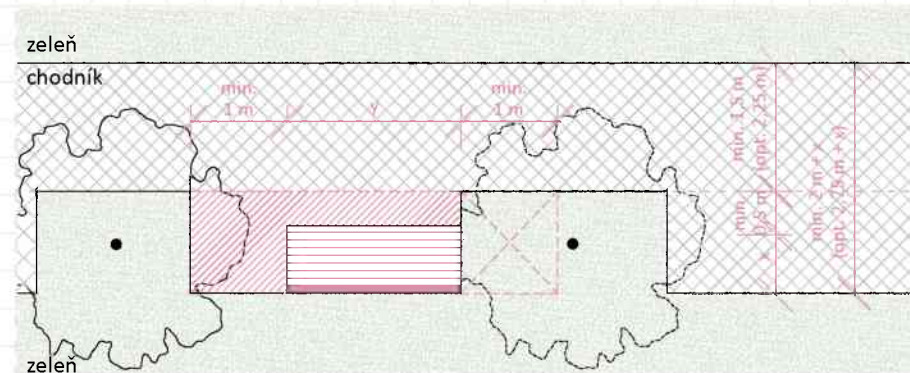
Modelové situácie nižšie zobrazujú scenáre osádzania lavičiek s opierkou v zeleni. Podobne ako pri modelových situáciách vyššie, tieto scenáre ponúkajú minimálne a optimálne parametre osádzania.

- Lavičky nesmú byť osádzané priamo v zeleni. Je potrebné vytvoriť spevnenú plochu vhodnou povrchovou úpravou. Preferovanými úpravami sú mlat, prípadne dlažba (pozri sekciu → *Inkluzívny prístup k mobilitár*).
- Priestor pri lavičke by mal byť dostatočne široký na to, aby okrem osadenia lavičky poskytoval priestor pre nohy v min. šírke 0,50 m.
- Zároveň je potrebné vytvoriť priestor v rozmere minimálne 1 x X pre odstavenie kočíka či vozíka (pozri sekciu → *Manipulačný priestor*).
- Lavička umiestnená na takejto spevnenej ploche musí poskytovať manipulačný priestor pre vozík, kočík a pod. Kôš nemôže byť umiestnený na tej istej strane ako manipulačný priestor (pozri sekciu → *Vzťah s inými prvkami vo verejnom priestore*).

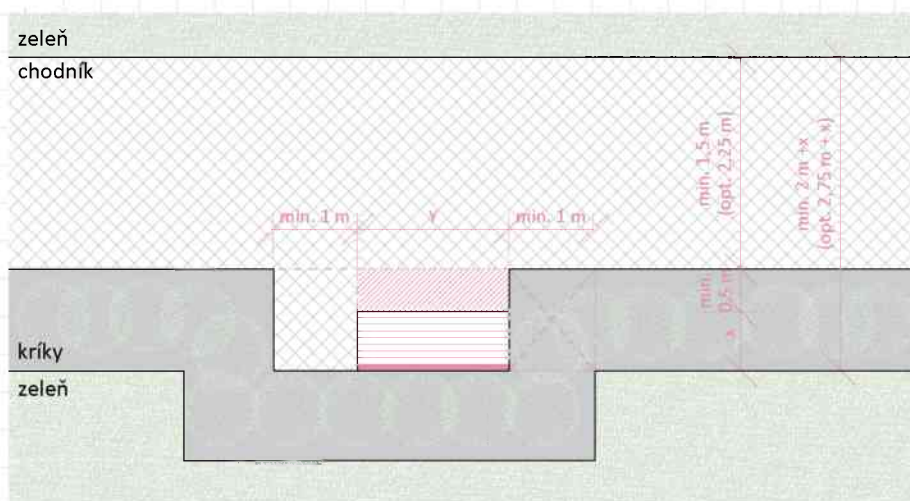
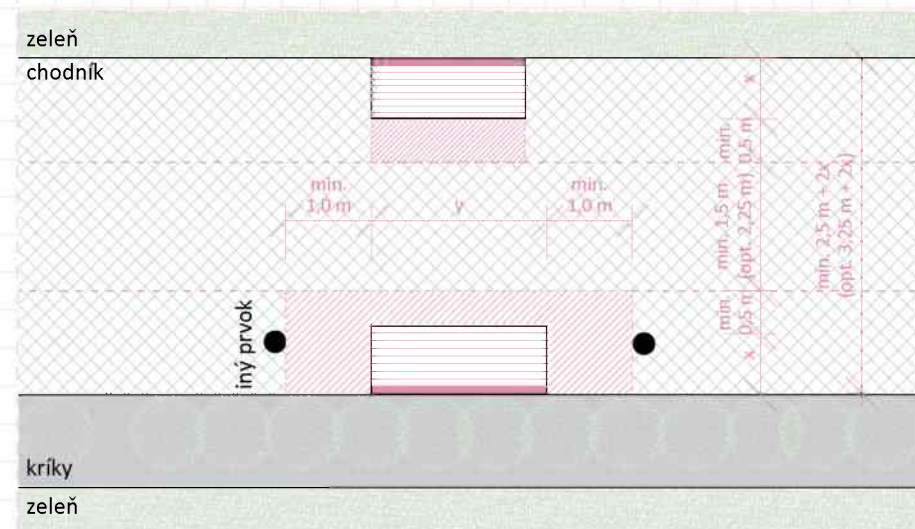
Lavička v nike

- Pri osádzaní lavičiek v nikách je potrebné vytvoriť dostatočný priestor minimálne pri jednej strane lavičky. Maximálna hĺbka niky je 1,20 m. V miestach, kde priechodná šírka chodníka presahuje 2 m je však preferované prispôsobiť hĺbku niky hĺbke lavičky.

Lavička pri kríkoch

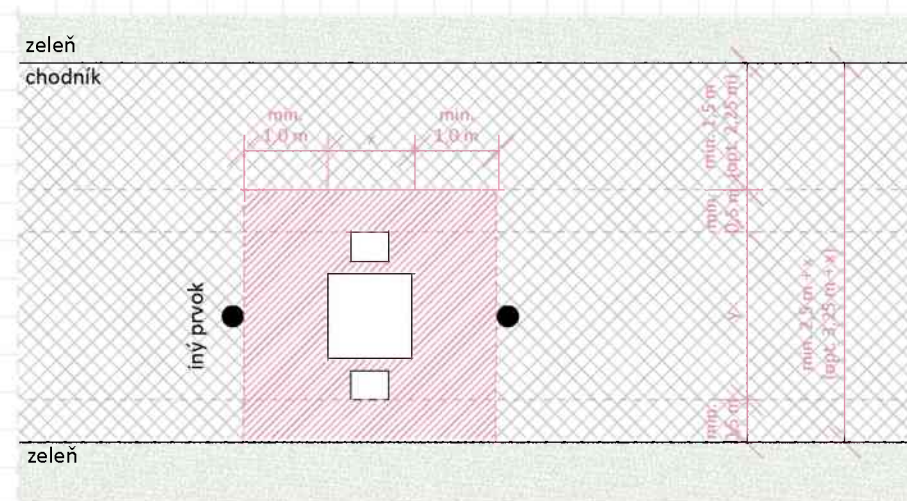
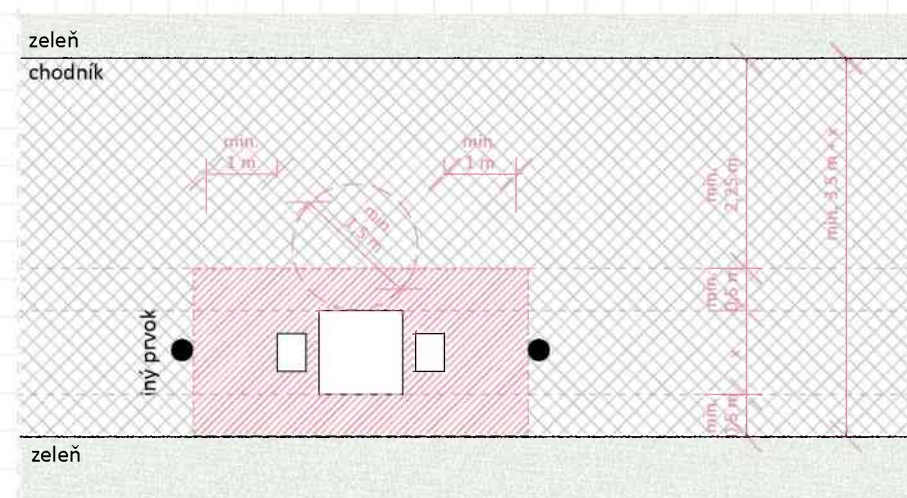
- Lavičky môžu byť umiestnené priamo na rozhraní s kríkmi. Priestor v ich okolí však musí spĺňať priestorové požiadavky a poskytovať dostatočný manipulačný priestor v zmysle prechádzajúcej sekcie (pozri sekciu → *Lavička s opierkou v zeleni*). Je potrebné ponechať dostatočný priestor na vsakovanie vody do koreňového priestoru, ako aj umožňovať riadnu údržbu.

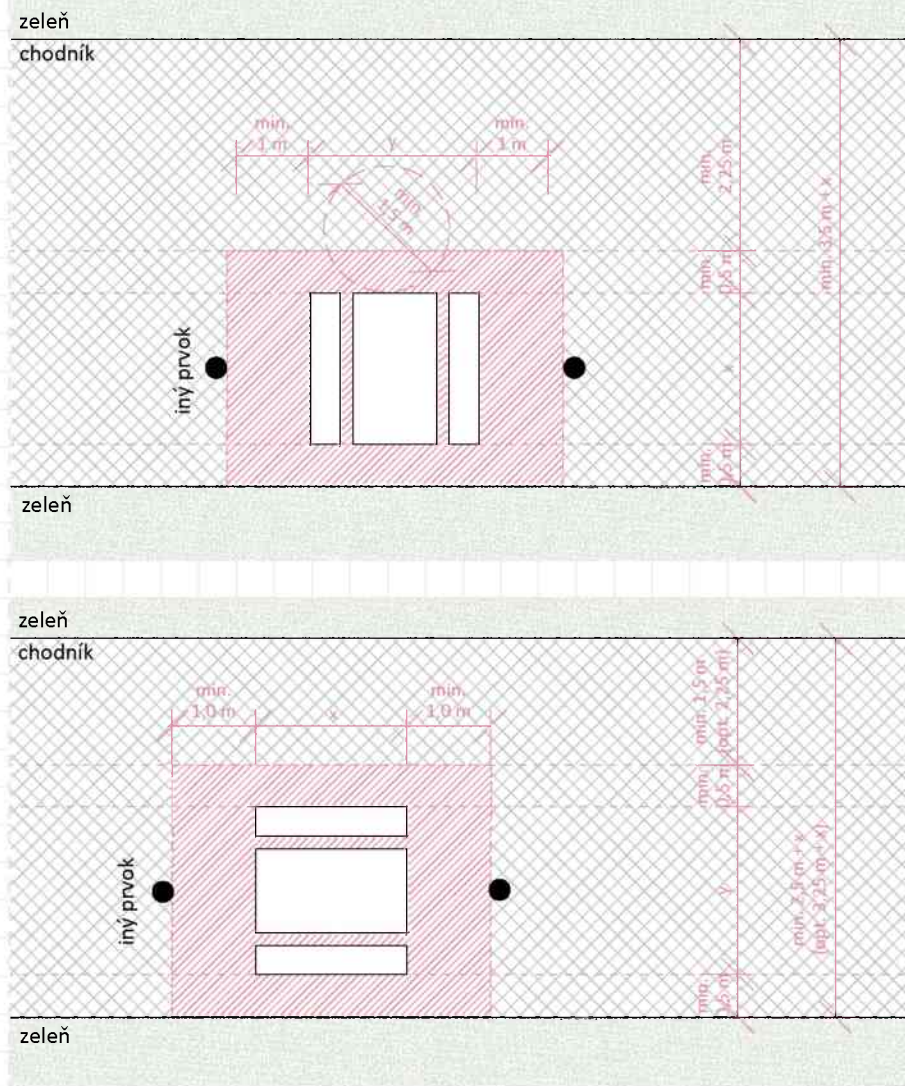

Sedenie so stolom

Vhodnou a vítanou alternatívou k štandardným lavičkám vo verejnom priestore sú aj adekvátne umiestnené sedenia so stolom, ktoré ponúkajú flexibilné využitie verejného priestoru. Modelové situácie nižšie ponúkajú scenáre umiestňovania takéhoto typu mobiliáru vo verejnom priestore s ohľadom na inkluzivitu a jednoduchosť užívania.

- Umiestňovanie sedenia pri stoloch sa riadi rovnakými princípmi ako osádzanie lavičiek s operadlom, resp. bez operadla, napríklad čo sa týka priestoru na nohy.
- Pri vytváraní sedenia so stolom je nevyhnutné poskytovať dostatočný manipulačný priestor (pozri sekciu → *Manipulačný priestor*).
- Stoly by mali mať ideálne nohy umiestnené v strede, aby netvorili prekážku pre užívateľov na vozíku.

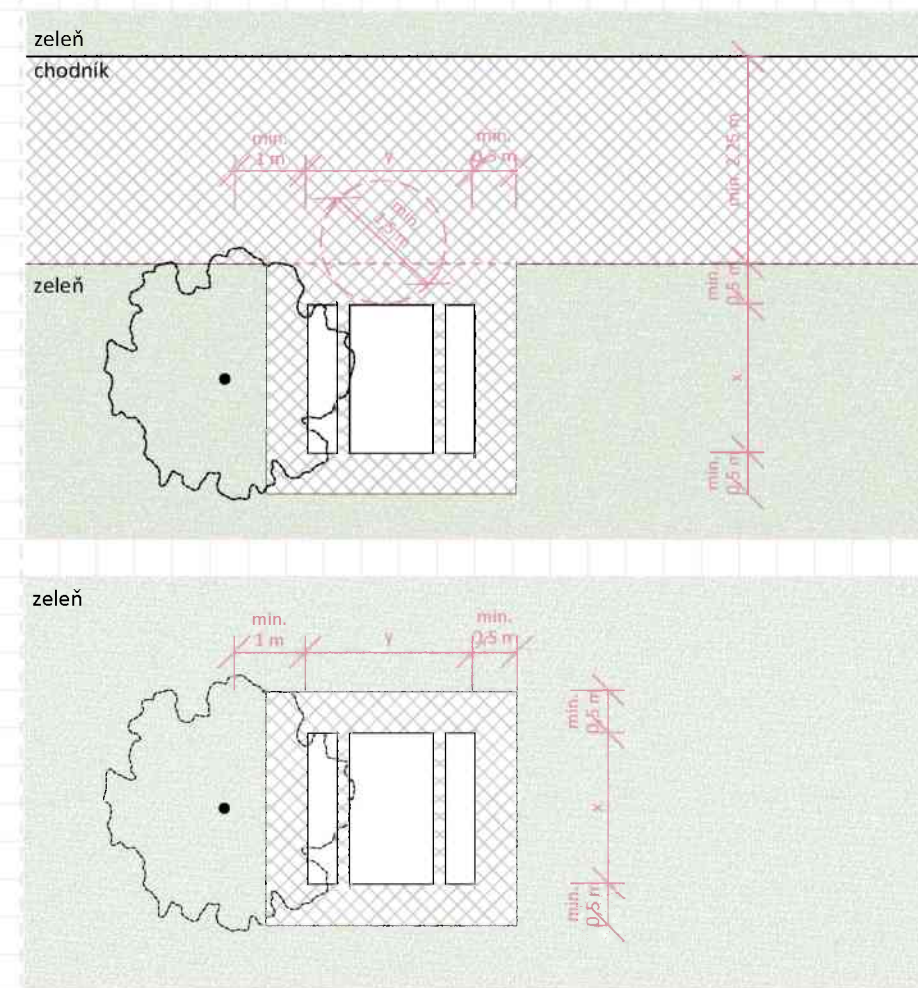

Sedenie so stolom v zeleni

Modelové situácie nižšie zobrazujú scenáre osádzania sedenia so stolom v zeleni.

- Sedenie nesmie byť osádzané priamo v zeleni. Je potrebné vytvoriť spevnenú plochu vhodnou povrchovou úpravou. Takýmito úpravami sú mlat či dlažba (pozri sekciu → *Inkluzívny prístup k mobiliáru*).
- V prípade potreby vytvorenia niky by táto mala byť dostatočne široká na to, aby okrem osadenia lavičky poskytovala priestor pre nohy v minimálnej šírke 0,50 m.
- Sedenie so stolom je možné vytvárať aj na zelenej ploche, avšak priestor okolo sedenia musí byť stále spevnený, aby sa predišlo tvoreniu priehlbní a poškodzovaniu terénu.
- Zároveň je potrebné vytvoriť priestor v rozmere minimálne 1 x X pre odstavenie kočíka či vozíka (pozri sekciu → *Manipulačný priestor*).
- Lavička umiestnená na takejto spevnenej ploche musí poskytovať manipulačný priestor pre vozík, kočík a pod.

Bibliografia

Odborná literatúra

- 1, 2. Dvořáková V., Andráš P. a kol. 2012. Zásady ochrany pre vybrané sektory pamiatkovej rezervácie Bratislavy. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. Bratislava, SR.
- 3, 4. Lenzholzer, S. (2015). Weather in the City: How Design Shapes the Urban Climate. Rotterdam: nai010 publishers.

Zahraničné manuály

- Designing streets: a policy statement for Scotland. Edinburgh: Scottish Government. 2010.
- Edinburgh Design Guidance. The City of Edinburgh Council. 2020.
- La U urbana: el libro blanco de las calles de Barcelona. Fomento de las Artes y del Diseño. 2009.
- Manuál tvorby veřejných prostranství hl. mesta Prahy. Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy. 2014.
- Philadelphia Complete Street Design Handbook. Mayor's Office of Transportation and Utilities. 2017.
- Principy tvorby veřejných prostranství Brno. Kancelář architekta města Brna. 2019.
- Manuál verejných priestorov: Princípy a štandardy exteriérových terás. Metropolitný Inštitút Bratislavy. 2020.
- Streetscape Design Manual: Nottingham City Centre. Nottingham City Council. 2006.
- Streetscape Guidance. Transport for London. 2019

Technické normy a pod.

- STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií.
- STN 73 6102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách.
- TP 048 Navrhovanie debarierizačných opatrení pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie na pozemných komunikáciách.
- TP 085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry.
- VZN č. 5/2018 o starostlivosti o verejnú zeleň a ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.
- Zásady ochrany pre vybrané sektory pamiatkovej rezervácie, KPÚ 2012.
- Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava – centrálna mestská oblasť, KPÚ 2015.

Spracovateľský kolektív

Autorský tím (MIB)

Oto Nováček, Samuel Achberger, Roman Žitňanský

Autorská spolupráca

Michal Marcinov, Petra Šingerová, Ján Urban, Adam Lukačovič,
Barbora Lukáčová, Tereza Kyseľová

Odborní konzultanti

Michaela Korpová, Peter Bali, Štefan Surňák,
Natália Foltinovičová, Valér Jurčák, Jana Hlavová,
Anna Pivková, Michal Beňák

Grafická identita

Martin Bajaník

Grafická úprava

Barbora Gavláková, Vojtech Ruman

Zdroje fotografií

Oto Nováček: 1, 3, 6, 8, 9, 12, 13, 19, 20, 26, 29, 30, 32, 35, 36, 38;

Roman Žitňanský: úvodná fotka, 5, 7, 11, 14, 15, 17, 18, 21, 22, 27, 39, 40;

Zora Paulíniová: 10, 16, 25, 30;

Marek Velček: 36;

Petra Šingerová: 2, 33;

Ján Urban: 4;

zdroj IPR: 34;

zdroj www.bratislava.sk: 23;

zdroj www.mmcité.com: 24

Manuál verejných priestorov
Princípy a štandardy lavičiek

Metropolitný inštitút Bratislavy
Sekcia verejných priestorov
Primaciálne námestie 1
814 99 Bratislava

© Metropolitný inštitút Bratislavy, Bratislava 2021

Manuál verejných priestorov/Princípy a štandardy lavičiek

V Bratislave v roku 2021 vydal Metropolitný inštitút Bratislavy.

Akékoľvek modifikácie publikácie sú možné len

so súhlasom vydavateľa. Publikácia je k dispozícii voľne na stiahnutie.

Šírenie je možné len s uvedením zdroja.

Verzia 1.02

www.manual.mib.sk